

Uchwała Nr IV/13/2006
Rady Miejskiej w Stąporkowie
z dnia 29 grudnia 2006r.

w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 116, poz. 1203, z 2005r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006r. Nr 17, poz. 128, Nr 181 poz.1337), oraz art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 273, poz. 2703, z 2005r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 179, poz. 1487, Nr 180, poz. 1493), Rada Miejska w Stąporkowie uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się przedstawioną przez Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2007-2015.

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Stąporkowa.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Stanisław Pietras

Uzasadnienie

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn.zm.) nakłada na gminy – jako zadanie własne o charakterze obowiązkowym opracowanie i realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Celem tej strategii jest podjęcie działań zmierzających do integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka oraz minimalizowanie szkód powstałych w wyniku różnorodnych problemów społecznych. Do kompetencji Rady należy podjęcie uchwały w w/w sprawie.

Przedkładając projekt uchwały wnoszę o jej uchwalenie.

Załącznik do Uchwały Nr IV/13/2006
z dnia 29.12.2006r.
Rady Miejskiej w Stąporkowie

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE STĄPORKÓW
2007 – 2015

Stąporków, 2006

*Trzeba czuwać, troszczyć się o każde dobro człowieka.
Nie można pozwolić, by marnowało się to, co ludzkie, na tej ziemi.*

Jan Paweł II

Spis treści:

Wstęp.....	4
I. Diagnoza problemów społecznych w gminie Stąporków.....	6
1. Charakterystyka gminy Stąporków.....	6
1.1. Informacje ogólne.....	6
1.2. Demografia.....	8
1.3. Warunki zamieszkania.....	11
2. Lokalny rynek pracy.....	13
2.1. Bezrobocie.....	13
3. Pomoc społeczna.....	16
3.1. Informacje ogólne.....	16
3.2. Świadczenia z zakresu pomocy społecznej.....	18
4. Grupy wymagające wsparcia.....	27
4.1. Długotrwale bezrobotni.....	27
4.2. Osoby uzależnione.....	29
4.3. Pozostałe grupy.....	31
5. Infrastruktura społeczna.....	33
5.1. Szkoły i przedszkola.....	33
5.2. Ośrodki kultury i sportu.....	33
5.3. Opieka zdrowotna.....	34
6. Infrastruktura socjalna i organizacje pozarządowe.....	35
II. Uwarunkowanie zewnętrzne rozwiązywania problemów społecznych.....	36
1. Ujęcie regionalne.....	36
2. Podstawy prawne.....	37
III. Analiza problemów społecznych w gminie Stąporków.....	40
IV. Cele strategiczne i operacyjne.....	42
V. Zgodność strategii z innymi dokumentami.....	66
VI. Monitoring strategii.....	71
VII. Źródła finansowania.....	73
VIII. Wnioski i uwagi końcowe.....	74

Wstęp

W związku ze wstąpieniem Polski w struktury Unii Europejskiej przed władzami samorządowymi postawiono nowe zadania wynikające z prowadzenia polityki regionalnej. Również sfera społeczna należy do zadań lokalnych samorządów. Opracowanie „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych” ma służyć ukierunkowaniu działania lokalnych władz i instytucji pomocy społecznej dla poprawy jakości życia w danej społeczności.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. W najbardziej ogólnym ujęciu oznacza sposób osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji i polityki społecznej.

Strategia jest więc instrumentem umożliwiającym podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie, jak i w odległej perspektywie. Zasady realizacji polityki długofalowej określają cele strategiczne i zadania związane z ich realizacją, a które powinny być podejmowane na podstawie niniejszej strategii.

Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną (zarówno na poziomie społeczności lokalnej, jak i na poziomie rodziny i jednostki), a także konieczność wypracowania niekonwencjonalnych form pomocy, wymaga profesjonalnego i systemowego diagnozowania problemów społecznych w skali gminy Stąporków

Podstawą prawną strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Stąporków jest ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. Nr 64, poz. 593). Zgodnie z tą ustawą do zadań własnych o charakterze obowiązkowym gminy należy opracowanie i realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Identyfikacji głównych obszarów problemowych w sferze pomocy społecznej w gminie Stąporków dokonano na spotkaniu zespołu problemowego. Dokonując kolejnych przybliżeń, na zasadzie konsensusu, wyodrębniono główne obszary problemowe.

Dla poszczególnych problemów wyodrębniono priorytety, które są źródłami (przyczynami) tworzącymi te problemy. Ułatwiło to sformułowanie celów strategicznych dla poszczególnych obszarów problemowych, a następnie polityki społecznej jako całości. Formułowanie tych celów poprzedzono analizą możliwości oraz ograniczeń istniejących

w samym systemie pomocy społecznej, jak i poza nim. Analizy dokonał zespół roboczy na podstawie danych uzyskanych od specjalistów z poszczególnych obszarów problemowych. Pozwoliło to określić rzeczywisty obraz warunków realizacji strategii i formułowania działań.

Zespół określił problemy, cele oraz działania w poszczególnych sferach zgodnie z metodą MAPS (Metoda Aktywnego Planowania Strategicznego) oraz zespołowymi technikami rozwiązywania problemów.

Podstawowe etapy pracy nad strategią w poszczególnych sferach obejmowały:

1. *Przegląd istniejącej sytuacji (diagnoza stanu) w poszczególnych sferach.* Na tym etapie planowania strategicznego następuje konfrontacja uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych w analizowanych sferach.
2. Drugim etapem prac było *określenie problemów w poszczególnych sferach.* Problemy muszą dotyczyć poszczególnych dziedzin w zakresie problematyki społecznej. Przeprowadzenie analizy problemów obejmuje:
 - przegląd istniejącej sytuacji w analizowanym obszarze;
 - wybór spośród problemów tych, które można uznać za najważniejsze
3. *Formułowanie celów.* Etap ten składał się z dwóch części. Przeprowadzenie analizy celów polegało na przeformułowaniu zdefiniowanych problemów na cele. Wychodząc od stanu negatywnego (problemu) należało przekształcić go w stan przyszłościowy (pozytywny). W tym etapie dla każdego zdefiniowanego działania przypisano mierniki oraz ich źródła.
4. W ostatnim etapie grupa robocza określiła dla każdego z celów *zbiór działań* (harmonogramy).

Strategia rozwiązywania problemów pomocy społecznej zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej między innymi, takimi jak: edukacja, polityka zdrowotna, bezpieczeństwo publiczne, pomoc niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, polityka równego statusu kobiet i mężczyzn i itd. Działania będą kierowane głównie do środowisk, które pozostają na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY STĄPORKÓW

1. Charakterystyka gminy Stąporków

1.1. Informacje ogólne

Miasto Stąporków położone jest w województwie świętokrzyskim. Jest siedzibą gminy, usytuowaną przy drodze krajowej nr 42, 12 km od miasta powiatowego Końskie i 24 km od Skarżyska-Kamiennej. Stąporków leżący na trasie Końskie - Skarżysko-Kamienna. Gmina Stąporków graniczy z gminami: Bliżyn, Chlewiska, Końskie, Mniów, Przysucha, Smyków i Zagnańsk. Gminę zamieszkuje łącznie ok. 19 089 mieszkańców, w tym w mieście ok. 6 500. Średnia gęstość zaludnienia w gminie to około 82 osób/km². Gmina obejmuje obszar – 23 141 ha, z czego na miasto Stąporków przypada – 1 110 ha. Około 30% obszaru stanowią użytki rolne klasy V i VI.

Gmina Stąporków należy do najmniej zanieczyszczonych obszarów województwa świętokrzyskiego. Duże powierzchnie leśne (61% pow. gminy) oraz liczne, atrakcyjnie położone zbiorniki wodne (o łącznej powierzchni 30 ha) stwarzają gminie szansę rozwoju turystyki. Powstają pierwsze gospodarstwa agroturystyczne, szczególnie w miejscowościach: Niekłań, Janów, Hucisko.

W skład Gminy Stąporków wchodzi 35 sołectw: Adamek, Bień, Boków, Błaszaków, Błotnica, Czarna, Czarniecka Góra, Duraczów, Furmanów, Goszów, Grzybów, Gustawów, Hucisko, Janów, Kamienna Wola, Komorów, Kozia Wola, Krasna, Lelitków, Luta, Modrzewina, Mokra, Nadziejów, Niekłań Mały, Niekłań Wielki, Odrowąż, Pardołów, Piasek, Smarków, Świerczów, Wielka Wieś, Wólka Plebańska, Wólka Zychowa, Wąglów, Włochów.

Mapa 1. Gmina Stąporków

Tabela 1. Podstawowe informacje o gminie Stąporków:

Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Sołectwa	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
			ogółem	w tym kobiety	na 1 km ²	
	Stan w dniu 31.XII.2005r.					
Województwo	11 672	2 842	1 281 796	656 690	110	105,05
Powiat konecki	1 132	192	84 239	42 827	74	103,42
Gmina Stąporków	231	35	19 089	9 596	82	101,08

Źródło: GUS

Gmina Stąporków jest jedną ze 102 gmin województwa świętokrzyskiego. Ludność gminy Stąporków stanowi 22,60% ludności powiatu. Z całkowitej liczby ludności gminy kobiety stanowią 50,27%.

1.2. Demografia

Spółeczeństwo (ludność gminy) w procesie rozwoju lokalnego odgrywa rolę podmiotu tego procesu. Wynika to z rozstrzygnięcia przez nie o kształcie ustroju i systemu gospodarczego oraz o charakterze i składzie organów władzy samorządowej, która decyduje o kierunku strategii rozwoju. Z tego względu ocena sytuacji demograficznej jest jednym z czynników warunkującym możliwości i potrzeby rozwoju gminy. Do oceny tego stanu w gminie Stąporków wybrano takie czynniki jak: płeć, migrację, strukturę wieku ludności, przyrost naturalny. Konfiguracja wyodrębnionych wskaźników wywierać będzie wpływ na przyszłą strukturę i dynamikę ludności na danym obszarze.

Gminę Stąporków zamieszkuje około 19 000 mieszkańców według danych Urzędu Miejskiego w Stąporkowie. Według tych danych pomiędzy rokiem 2000 a 2005 liczba mieszkańców spadła o 772 osoby.

Tabela 2. Liczba mieszkańców gminy Stąporków

Rok	Liczba osób
2000	19 861
2001	19 785
2002	19 571
2003	19 419
2004	19 271
2005	19 089

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich w Urzędzie Miejskim w Stąporkowie

Przy czym najwięcej zameldowanych osób było na terenie sołectw Niekłań Wielki i Niekłań Mały – ponad 6 % ogółu mieszkańców oraz sołectwa Hucisko – ponad 5%.

(tabela 3)

Tabela 3. Wykaz liczby osób zameldowanych na terenie gminy Stąporków

L.p.	Sołectwa	Ludność					
		Pobyt stały	%	Pobyt czasowy	%	Razem	%
1.	Adamek	210	1,6	6	2,7	216	1,7
2.	Bień	58	0,5	0	0	58	4,4
3.	Błaszaków	398	3,1	17	7,9	415	3,2
4.	Błotnica	219	1,7	6	2,7	225	1,7
5.	Boków	132	1	4	1,8	136	1
6.	Czarna	339	2,7	5	2,3	344	2,7
7.	Czarniecka Góra	503	3,9	14	6,5	517	4
8.	Duraczów	206	1,6	10	4,6	206	1,6
9.	Furmanów	245	1,9	0	0	245	1,9
10.	Gosań	601	4,7	7	3,2	608	4,7
11.	Grzybów	322	2,5	5	2,3	327	2,5
12.	Gustawów	430	3,4	2	0,9	432	3,3
13.	Hucisko	711	5,6	4	1,8	715	5,5
14.	Janów	118	0,9	5	2,3	123	0,9
15.	Kamienna Wola	212	1,7	3	1,4	215	1,7
16.	Komorów	596	4,7	14	6,5	610	4,7
17.	Kozia Wola	628	4,9	15	6,9	643	5
18.	Krasna	196	1,5	10	4,6	206	1,6
19.	Lelitków	153	1,2	3	1,4	156	1,2
20.	Luta	346	2,7	4	1,8	350	2,7
21.	Modrzewina	54	0,4	2	0,9	56	0,4
22.	Mokra	482	3,8	6	2,7	488	3,8
23.	Nadziejów	345	2,7	3	1,4	348	2,7
24.	Niekłań Mały	807	6,3	7	3,2	814	6,3
25.	Niekłań Wielki	869	6,8	10	4,6	879	6,8
26.	Odroważ	507	4	6	2,7	513	4
27.	Pardołów	306	2,4	1	0,5	307	2,4
28.	Piasek	87	0,7	2	0,9	89	0,7
29.	Smarków	357	2,8	1	0,5	358	2,8
30.	Świerczów	473	3,7	9	4,2	482	3,7
31.	Wąglów	190	1,5	0	0	190	1,5
32.	Wielka Wieś	222	1,7	10	4,6	232	1,8
33.	Włochów	587	4,6	7	3,2	594	4,6
34.	Wólka Plebańska	447	3,5	9	4,2	456	3,5
35.	Wólka Zychowa	384	3	9	4,2	393	3,03
Łącznie		12 740	100,0	216	100,0	12 946	100,0

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Stąporkowie

Następnym elementem demograficznym analizowanym w gminie była struktura wieku mieszkańców. Kreowana jest ona w głównej mierze poprzez ruch naturalny i migracyjny.

W analizowanym w tabeli 4 okresie (lata 2000-2005) w gminie występuje zjawisko ujemnego przyrostu naturalnego (największe 104 osoby wystąpiło w 2003 roku, najmniejsze zaś w 2001 – 23 osoby).

Tabela 4. Wskaźniki demograficzne w latach 2000-2005

Lata	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
2000	143	213	- 70
2001	174	197	- 23
2002	139	215	- 76
2003	135	239	- 104
2004	138	221	- 83
2005	145	240	- 95

Źródło: Roczniki Statystyczne 2000-2005

Struktura ludności pod względem wieku ma znaczenie ekonomiczne, poprzez rodzaj i rozmieszczenie działalności gospodarczej. Podstawowy podział społeczeństwa pod względem wieku dzieli je na trzy grupy: ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym (tabela 5).

Tabela 5. Struktura wieku mieszkańców Miasta i Gminy Stąporków

Wyszczególnienie	Ogółem osób	Ludność w wieku								
		przedprodukcyjnym					produkcyjnym			Poprodukcyjnym
		razem	0-2	3-6	7-14	15-17	razem	kobiety	mężczyźni	ogółem
Województwo	1 281 796	244 858	33 739	35 516	118 663	56 940	590 991	351 123	239 868	445 947
Miasto Stąporków	6286	1024	135	146	419	324	4777	2477	2300	485
Wieś	12781	2108	245	296	841	726	8776	4185	4591	1897
w %										
Województwo	100	19,1	2,6	2,8	9,3	4,4	46,1	27,4	18,7	34,8
Miasto Stąporków	100	16,3	2,1	2,3	6,6	5,1	76	39,4	36,6	7,7
Wieś	100	16,5	1,9	2,3	6,6	5,6	68,7	32,7	35,9	14,8

Źródło: opracowanie własne, dane GUS

W grupie osób w wieku przedprodukcyjnym przeważają osoby w wieku 7 do 14 lat – 6,6% (tabela 5). Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 71% wszystkich mieszkańców gminy. Osoby w wieku poprodukcyjnym w przypadku gminy stanowią 12,5%.

1.3 Stan zasobów mieszkaniowych gminy

Mieszkaniowy zasób Gminy Stąporków stanowią lokale mieszkalne znajdujące się zarówno w budynkach będących własnością gminy, jak również w budynkach, w których gmina jest jednym ze współwłaścicieli – wspólnoty mieszkaniowe. Gmina Stąporków jest właścicielem 361 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 16 054,18 m² znajdujących się w 37 budynkach położonych na terenie miasta i gminy Stąporków. Wyodrębniona została własność 247 lokali mieszkalnych na rzecz dotychczasowych najemców oraz osób, które nabyły lokale w drodze przetargu, powstały 23 wspólnoty mieszkaniowe.

W mieszkaniowym zasobie, o którym mowa wyżej wydzielono lokale o obniżonym standardzie, nie w pełni wyposażone w instalacje infrastruktury technicznej, które przeznaczono na wynajem jako lokale socjalne.

Tabela 6. Wykaz budynków, w których znajdują się lokale socjalne

L.p.	Adres	Gmina		
		Pow. użytkowa lokali w m ²	Lokale mieszkalne	Izby
1.	Stąporków ul. Górnicza 5	206,00	7	10
2.	Stąporków ul. 1 Maja 6	294,00	8	15
3.	Stąporków ul. 1 Maja 14	310,20	7	17
4.	Stąporków ul. 1 Maja 16	168,00	3	6
5.	Niekłań Wielki ul. Hubala 13	396,00	9	20
6.	Niekłań Wielki ul. Hubala 19	440,00	11	24
		1814,20	45	92

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Stąporkowie

Lokale wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu gminy w przeważającej części znajdują się w budynkach wielorodzinnych, część z nich w budynkach stanowiących współwłasność (wspólnoty mieszkaniowe). W większości są to budynki wybudowane w latach 50-tych, a 80% budynków ma więcej niż 50 lat. Stosowane w okresie ich budowy technologie oraz kilkudziesięcioletnie zaniedbania substancji mieszkaniowej miały niekorzystny wpływ na stan techniczny zasobu mieszkaniowego, który dzisiaj nie prezentuje się lepiej. Generalnie należy stwierdzić, iż z uwagi na wiek i brak w przeszłości przeprowadzania remontów, stan techniczny budynku jest na poziomie dostatecznym. Czynniki, które w znacznym stopniu wpływają na utrzymanie zasobów mieszkaniowych jest wzrost cen opłat niezależnych i stale wzrastające zadłużenie w opłatach czynszu,

spowodowane wzrostem bezrobocia i zubożenie społeczeństwa. Obecnie zasoby mieszkaniowe prawie w całości nie tylko wymagają prac remontowych służących utrzymaniu ich w dobrym stanie technicznym, ale również kompleksowych prac modernizacyjnych pozwalających na zdecydowaną poprawę ich wartości użytkowych. Jednakże dalsze utrzymanie lokali w dobrym stanie technicznym będzie zależało od nakładów finansowych, w tym również gminy, która corocznie w budżecie zabezpiecza środki finansowe na utrzymanie własnych zasobów mieszkaniowych. Zarządca Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Stąporkowie utrzymuje zasoby mieszkaniowe w stanie nie pogorszonym wykonując remonty, przeglądy instalacji i urządzeń zgodnie z obowiązującymi normami zapewniając bezpieczeństwo ludzi i mienia.

Zapotrzebowanie na mieszkania socjalne:

Tabela 7.

	2005	2006
Ilość osób ubiegających się o mieszkania socjalne	5 osób	9 osób

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Stąporkowie

2. Rynek pracy

2.1 Bezrobocie

Gmina Stąporków tak jak cały powiat konecki zalicza się do obszarów zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym. W roku 2005 liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 2810 osób. W całym analizowanym okresie liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku wynosiła zawsze ponad 2000 ogółu bezrobotnych. Sytuacja podobnie przedstawia się w powiecie koneckim.

Tabela 8. Stopa bezrobocia na tle Unii Europejskiej (stan na 30.VI.2006r.)

	Liczba ludności	Stopa bezrobocia
Unia Europejska	457 mln osób	8,1%
Polska	38,2 mln osób	16%
Województwo świętokrzyskie	104,9 tys. osób	18,7%
Powiat konecki	10,3 tys. osób	27,9%

Źródło: opracowanie własne

Tabela 9. Liczba bezrobotnych na terenie miasta i gminy Stąporków w latach 2000-2005

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych	Miasto Stąporków			Wieś		
	razem	w tym kobiety	bezrobotni bez prawa do zasiłku	razem	w tym kobiety	bezrobotni bez prawa do zasiłku
31.12.2000	909	515	647	1944	1075	1435
31.12.2001	1047	571	789	2171	1142	1713
31.12.2002	1092	566	846	2203	1101	1849
31.12.2003	1032	530	832	2148	1049	1827
31.12.2004	1016	536	833	2084	1034	1778
31.12.2005	895	531	748	1915	999	1760

Źródło: PUP w Końskich

W 2005 roku liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku wynosiła 416 osób (tabela 13). Zdecydowana większość bezrobotnych z prawem do zasiłku to kobiety.

Tabela 10. Liczba bezrobotnych na terenie miasta i gminy Stąporków (stan na 31.12.2005r.)

Wyszczególnienie	Miasto Stąporków		Wieś	
	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych	895	531	1915	999
Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	147	94	269	138
Liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku	748	437	1646	861

Źródło: PUP w Końskich

Cechą charakteryzującą mieszkańców danego regionu i ważną w procesie rozwoju gospodarczego jest poziom wykształcenia mieszkańców. Od poziomu wykształcenia mieszkańców danego obszaru zależy głównie wielkość bezrobocia na jej obszarze. Wynika to z faktu, że wśród osób bezrobotnych najmniejszą liczbę stanowią osoby z wykształceniem wyższym, a największą mieszkańcy z wykształceniem podstawowym, zawodowym oraz niepełnym podstawowym. Wnioskować z tego można, że wykształcenie społeczeństwa jest jednym z kluczowych czynników rozwojowych gmin.

Odsetek osób, które ukończyły studia jest marginalny. W tym zdecydowana większość bezrobotnych z wykształceniem wyższym to kobiety (tabela 14). W gminie Stąporków osoby z wykształceniem podstawowym i poniżej oraz z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowią ponad 52,3% ogółu bezrobotnych.

Tabela 11. Bezrobotni według poziomu wykształcenia (stan na 31.12.2005r.)

Wykształcenie	Miasto Stąporków		Wieś	
	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
Wyższe	71	52	61	44
Policealne i średnie zawodowe	242	148	389	233
Liceum ogólnokształcące	108	90	167	134
Zasadnicze zawodowe	283	142	703	299
Podstawowe i niepełne	178	99	608	289
Razem:	882	531	1928	999

Źródło: PUP w Końskich, Filia Stąporków

Największa liczba bezrobotnych w gminie przynależy do przedziału wieku 25-34 oraz 45-54 – obie te grupy wiekowe stanowią ponad 50% ogółu bezrobotnych.

Tabela 12. Bezrobotni według wieku (stan na 31.12.2005r.)

Wiek	Bezrobotni Miasto Stąporków		Bezrobotni Wieś	
	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
18 – 24	217	131	380	193
25 – 34	226	147	502	278
35 – 44	150	88	470	271
45 – 54	246	149	480	234
55 – 59	41	16	87	23
60 – 64	2	-	9	-
Razem:	882	531	1928	999

Źródło: PUP w Końskich

3. Pomoc społeczna

3.1. Informacje ogólne

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie zatrudnia 26 osób, w tym 6 pracowników socjalnych pracujących w rejonach opiekuńczych, 7 pracowników obsługujących świadczenia socjalne, 12 opiekunek domowych.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej należy:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.
2. sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
10. praca socjalna;

11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych;
13. tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną;
14. dożywianie dzieci;
15. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
16. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
17. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
18. utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Do zadań własnych gminy należy:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
2. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
3. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
4. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Oprócz zadań własnych Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie spełnia zadania zlecone przez administrację rządową:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
2. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
3. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
4. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Do zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej należy również „Współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o

wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach”. Jest to zgodne art. 17 ust. 2 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej (zmiana wprowadzona art. 138 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001)

3.2 Świadczenia z zakresu pomocy społecznej

Świadczenia udzielane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie można podzielić na dwie grupy. Pierwszą grupę stanowią świadczenia z tytułu zadań zleconych gminie, a drugą zadania własne gminy.

Zgodnie z Art. 36. Ustawy o pomocy społecznej świadczeniami z pomocy społecznej są:

1. świadczenia pieniężne: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie, pomoc dla rodzin zastępczych, pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki, świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla uchodźców;
2. świadczenia niepieniężne: praca socjalna, bilet kredytowany, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenia społeczne, pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia, mieszkanie chronione, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, opieka i wychowanie w rodzinie zastępczej i w placówce opiekuńczo wychowawczej, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych, szkolenia, poradnictwo rodzinne i terapia rodzinna prowadzone przez ośrodki adopcyjno-opiekuńcze.

Ze świadczeń wynikających z zadań zleconych gminie korzystało w 2005 roku 2765 osób (tabela 13). Pobrali ono ogółem 3481 świadczeń. W strukturze świadczeń z pierwszej grupy największy udział procentowy biorąc pod uwagę liczbę osób korzystających z danego świadczenia mają zasiłki rodzinne oraz zasiłki pielęgnacyjne. Korzysta z nich 2155 osób, czyli 77,9% wszystkich świadczeniobiorców. Pod względem wartościowym wypłaty z tytułu zasiłków okresowych przyznanych z powodu braku możliwości zatrudnienia stanowiły 86,8%

wszystkich świadczeń. Zasiłek macierzyński okresowy dla matki i dziecka oraz zasiłek macierzyński jednorazowy dla matki i dziecka był wypłacany przez M-GOPS do 2004 roku.

Dnia 27 czerwca 2003r. została ogłoszona ustawa o rencie socjalnej, która określa nowe zasady i tryb przyznawania oraz wypłaty renty socjalnej. (Dz. U. Nr 135, poz. 1268 z 2003r.) Ustawa ta weszła w życie z dniem 1 października 2003r., z wyjątkiem art. 2 pkt 3 i art. 13 ust. 1 i 2 oraz art. 26 ust. 4 i 5. Zgodnie z art. 18 tej ustawy uchyla się art. 27a ustawy o pomocy społecznej, który mówił o rencie socjalnej. Oznacza to, że Ośrodki Pomocy Społecznej wypłacały rentę socjalną tylko do dnia 30 września 2003r. Następnie przekazały dokumentację, o której mowa w art. 26 ust. 5 pkt 2 i 3 cytowanej ustawy, jednostkom organizacyjnym Zakładu ZUS, które to od 1 października 2003r. przyznają rentę socjalną. Z chwilą akcesji polski do UE renta socjalna będzie mogła być przyznawana również obywatelom państw członkowskich unii, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt.

Na drugim miejscu pod względem przekazanych środków stanowiły zasiłki okresowe. Pobierało je 224 osób na łączną kwotę 90 400 zł (co stanowi 1,9% całkowitych rozdysponowanych w 2005 roku kwot).

Tabela 13. Świadczenia udzielone w 2005 roku – zadania zlecone gminie

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	%	Liczba świadczeń	%	Liczba osób w rodzinach	%	Kwota w zł	%
1.	Zasiłki stałe ogółem	179	6,5	1 625	4,4	377	5,3	453 995	9,5
2.	Zasiłek okresowy	224	8,1	615	1,7	470	6,6	90 400	1,9
3.	Zasiłki okresowe przyznane z powodu braku możliwości zatrudnienia	207	7,5	581	1,6	518	7,2	86 330	1,8
4.	Zasiłki rodzinne	1 830	66,2	30 580	82,9	5 124	71,4	3 647 125	76,3
5.	Zasiłki pielęgnacyjne	325	11,7	3 481	9,4	683	9,5	501 264	10,5
6.	Razem	2765	100,0	36 882	100,0	7 172	100,0	4 779 114	100,0

Źródło: Sprawozdanie M-GOPS w Stąporkowie

Z tytułu zadań własnych gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej udzielono w 2005 roku 183 028 świadczeń (tabela 14). Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców gminy, średnio na jednego mieszkańca udzielono 63 świadczenia. W 2005 około 61% świadczeń stanowiły posiłki dla dzieci i młodzieży w okresie nauki. Z tej formy pomocy skorzystało w 2005 585 osób. Pod względem liczby osób, którym udzielono świadczenia na drugim miejscu są zasiłki celowe i w naturze ogółem. Z tej formy pomocy skorzystało 1 420 osób.

Łącznie na świadczenia udzielone z tytułu zadań własnych gminy wydatkowano w 2005 roku 1 042 152 zł.

Tabela 14. Świadczenia udzielone w 2005 roku – zadania własne gminy

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	%	Liczba świadczeń	%	Liczba osób w rodzinach	%	Kwota w zł	%
1.	Posiłki (dla dzieci i młodzieży w okresie nauki)	585	20,29	11 955	61,168	2048	33,35	163 809	15,70
2.	Usługi opiekuńcze	69	3,39	58 516 godz	31,971	86	1,40	506 139	48,60
3.	Sprawienie pogrzebu	2	0,07	2	0,001	2	0,03	2 705	0,30
4.	Inne zasiłki celowe i w naturze ogółem	1420	49,30	8520	4,655	2086	33,96	369 499	35,40
5.	Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych	425	14,70	2125	1,161	1011	16,46	-	-
6.	Praca socjalna (liczba rodzin)	382	13,25	1 910 godz	1,044	909	14,80	-	-
Razem:		2 883	100,0	183 028	100,0	6142	100,0	1 042 152	100,0

Źródło: Sprawozdanie M-GOPS w Stąporkowie

Najczęściej powodem udzielania świadczeń z zakresu pomocy społecznej w roku 2005 (biorąc pod uwagę liczbę rodzin) było bezrobocie. W roku 2005 z tego tytułu otrzymało pomoc 549 rodzin (co stanowi 38,70% objętych jakąkolwiek pomocą rodzin) - tabela 15. Drugim powodem przyznawania pomocy było ubóstwo. Skala pomocy w tym roku również charakteryzowała się stabilnością – liczebność rodzin wynosiła powyżej 19% rodzin objętych pomocą. Pozostałe znaczące powody wsparcia to bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz niepełnosprawność (udziały procentowe pomocy udzielanej z tych tytułów osiągają podobnie jak powyżej omawiane powody wielkości dwucyfrowe). Pozostałe powody takie jak: bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa, długotrwała choroba, alkoholizm mają znaczenie marginalne (wszystkie razem nie przekraczają 50% w 2005 roku pod względem liczby rodzin objętych pomocą).

Tabela 15. Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej

L.p.	Powód przyznania pomocy	2002				2003				2004				2005			
		Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%	Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%	Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%	Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%
1.	Ubóstwo	418	20,25	1213	18,04	573	22,12	1215	17,65	258	14,80	764	16,07	318	22,07	817	19,78
2.	Bezdomność	5	0,24	7	0,10	4	0,15	7	0,10	6	0,35	7	0,15	23	1,60	39	0,89
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	83	4,02	254	3,78	69	2,66	261	3,79	50	2,87	186	3,91	7	0,49	50	1,13
4.	Bezrobocie	634	30,72	1842	27,40	735	28,37	1842	26,76	676	38,78	1935	40,70	549	38,10	1796	40,78
5.	Niepełnosprawność	194	9,40	568	8,45	388	14,97	727	10,56	398	22,84	740	15,57	161	11,17	440	9,99
6.	Długotrwała choroba	48	2,32	141	2,10	62	2,39	163	2,37	50	2,87	140	2,94	87	6,04	277	6,29
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	582	28,20	2338	34,78	664	25,63	2334	33,91	204	11,70	668	14,05	196	13,6	666	15,12
8.	Alkoholizm	86	4,17	308	4,58	88	3,40	310	4,50	84	4,82	266	5,6	78	5,41	189	4,29
9.	Przemoc w rodzinie	2	0,10	9	0,13	2	0,08	8	0,12	3	0,17	14	0,29	14	0,97	54	1,23
10.	Trudności po opuszczeniu zakładu karnego	12	0,58	43	0,64	6	0,23	16	0,24	14	0,8	34	0,72	8	0,55	22	0,50
Razem:		2064	100,0	6723	100,0	2591	100,0	6883	100,0	1743	100,0	4754	100,0	1441	100,0	4404	100,0

Źródło: Sprawozdanie MGOPS w Stąporkowie

Pod względem liczby rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej 2005r. 10,78% stanowią rodziny składające się z sześciu i więcej osób (tabela 21). Rodziny te przeważają również w strukturze liczby osób w rodzinach objętych pomocą – 22,16% ogólnej liczby osób (łącznie 1004 osób). Liczba rodzin objętych pomocą w zależności od typu rodziny przyjmuje dodatnią zależność (tzn. wraz ze wzrostem liczby osób w rodzinach wzrasta liczba rodzin objętych pomocą a w konsekwencji również liczba osób w rodzinach objętych pomocą).

W 2000 roku pomocą objęto 1712 rodzin, gdzie łączna liczba osób wynosiła 5663 W strukturze przeważają zaś rodziny 3 osobowe.

Tabela 16. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2000 roku (liczba osób w rodzinie)

L.p.	Liczba osób w rodzinie	2000			
		Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%
1.	1	158	9,32	158	2,79
2.	2	319	18,63	638	11,27
3.	3	499	29,15	1497	26,43
4.	4	467	27,28	1868	32,99
5.	5	170	9,93	850	15,01
6.	6 i więcej	99	5,78	652	11,51
Razem:		1712	100,0	5663	100,0

Źródło: Sprawozdanie M-GOPS w Stąporkowie

W 2001 roku pomocą objęto 1649 rodzin, gdzie łączna liczba osób wynosiła 5436. W strukturze przeważają zaś rodziny 3 osobowe.

Tabela 17. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2001 roku (liczba osób w rodzinie)

L.p.	Liczba osób w rodzinie	2001			
		Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%
1.	1	155	9,40	155	2,85
2.	2	310	18,80	620	11,41
3.	3	481	29,17	1443	26,55
4.	4	456	27,65	1824	33,55
5.	5	158	9,58	790	14,53
6.	6 i więcej	89	5,40	604	11,11
Razem:		1649	100,0	5436	100,0

Źródło: Sprawozdanie M-GOPS w Stąporkowie

W 2002 roku pomocą objęto 1660 rodzin, gdzie łączna liczba osób wynosiła 5437. W strukturze przeważają zaś rodziny 3 osobowe.

Tabela 18. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2002 roku (liczba osób w rodzinie)

L.p.	Liczba osób w rodzinie	2002			
		Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%
1.	1	156	9,40	156	2,87
2.	2	315	18,98	630	11,59
3.	3	485	29,22	1455	26,76
4.	4	450	27,11	1800	33,10
5.	5	163	9,81	845	14,99
6.	6 i więcej	91	5,48	581	10,69
Razem:		1660	100,0	5437	100,0

Źródło: Sprawozdanie M-GOPS w Stąporkowie

W 2003 roku pomocą objęto 1692 rodzin, gdzie łączna liczba osób wynosiła 5547. W strukturze przeważają zaś rodziny 3 osobowe.

Tabela 19. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2003 roku (liczba osób w rodzinie)

L.p.	Liczba osób w rodzinie	2003			
		Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%
1.	1	158	9,34	158	2,85
2.	2	318	18,79	636	11,47
3.	3	483	28,55	1449	26,12
4.	4	467	27,60	1868	33,68
5.	5	172	10,17	860	15,50
6.	6 i więcej	94	5,55	576	10,38
Razem:		1692	100,0	5547	100,0

Źródło: Sprawozdanie M-GOPS w Stąporkowie

W 2004 roku pomocą objęto 1122 rodzin, gdzie łączna liczba osób wynosiła 3716. W strukturze przeważają zaś rodziny 4 osobowe.

Tabela 20. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2004 roku (liczba osób w rodzinie)

L.p.	Liczba osób w rodzinie	2004			
		Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%
1.	1	192	17,11	192	5,17
2.	2	191	17,02	382	10,28
3.	3	233	20,77	699	18,81
4.	4	250	22,28	1000	26,91
5.	5	195	17,38	975	26,24
6.	6 i więcej	61	5,44	468	12,59
Razem:		1122	100,0	3716	100,0

Źródło: Sprawozdanie M-GOPS w Stąporkowie

W 2005 roku pomocą objęto 1540 rodzin, gdzie łączna liczba osób wynosiła 4530. W strukturze przeważają zaś rodziny 3 osobowe.

Tabela 21. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2005 roku (liczba osób w rodzinie)

L.p.	Liczba osób w rodzinie	2005			
		Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%
1.	1	258	16,75	258	5,70
2.	2	304	19,74	608	13,42
3.	3	318	20,65	954	21,06
4.	4	302	19,61	760	21,19
5.	5	192	12,47	960	21,19
6.	6 i więcej	166	10,78	1004	22,16
Razem:		1540	100,0	4530	100,0

Źródło: Sprawozdanie M-GOPS w Stąporkowie

Prawie 7,8% wszystkich rodzin objętych pomocą społeczną w 2004 r. w gminie Stąporków stanowią rodziny niepełne (tabela 22). W tej grupie przeważają rodziny z jednym dzieckiem. Stanowią one 36,36% wszystkich rodzin niepełnych. W roku 2005 nastąpił wzrost rodzin niepełnych objętych pomocą społeczną – 178 rodzin.

Tabela 22. Rodziny niepełne objęte pomocą społeczną w 2004 roku

L.p.	Liczba dzieci w rodzinie	2004			
		Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%
1.	1	32	36,36	64	22,62
2.	2	20	22,73	60	21,20
3.	3	24	27,27	96	33,92
4.	4 i więcej	12	13,64	63	22,26
Razem:		88	100,0	283	100,0

Źródło: Sprawozdanie M-GOPS w Stąporkowie

Tabela 23. Rodziny niepełne objęte pomocą społeczną w 2005 roku

L.p.	Liczba dzieci w rodzinie	2005			
		Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%
1.	1	118	66,29	236	44,95
2.	2	32	17,98	96	18,29
3.	3	12	6,74	48	9,14
4.	4 i więcej	16	8,99	145	27,62
Razem:		178	100,0	525	100,0

Źródło: Sprawozdanie M-GOPS w Stąporkowie

O poziomie ubóstwa na obszarze gminy świadczyć może również liczba rodzin emerytów i rencistów korzystających z pomocy społecznej (tabela 24). Rodziny te w 2005r. stanowią prawie 22,2% wszystkich rodzin objętych pomocą oraz prawie 17% pod względem liczby osób korzystających z pomocy. Przeważają w tej grupie rodziny jednoosobowe (41,52% rodzin). W 2004 przeważały również rodziny jednoosobowe (48,44%). Natomiast pod względem liczby osób w rodzinie są to rodziny trzyosobowe (12 rodzin co daje 36 osób). W 2005 roku liczba osób w rodzinie są to rodziny czteroosobowe (64 rodziny co daje 256 osób) - tabela 25.

Tabela 24. Rodziny emerytów i rencistów objętych pomocą społeczną w 2004 roku

L.p.	Liczba osób w rodzinie	2004			
		Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%
1.	1	31	48,44	31	24,80
2.	2	17	26,56	34	27,20
3.	3	12	18,75	36	28,80
4.	4 i więcej	4	6,25	24	19,20
Razem:		64	100,0	125	100,0

Źródło: Sprawozdanie M-GOPS w Stąporkowie

Tabela 25. Rodziny emerytów i rencistów objętych pomocą społeczną w 2005 roku

L.p.	Liczba osób w rodzinie	2005			
		Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%
1.	1	142	41,52	142	19,09
2.	2	62	18,13	124	16,67
3.	3	74	21,64	222	29,84
4.	4 i więcej	64	18,71	256	34,40
Razem:		342	100,0	744	100,0

Źródło: Sprawozdanie M-GOPS w Stąporkowie

Świadczenia rodzinne

Ustawa o świadczeniach rodzinnych tworzy nowy system wsparcia dla rodziny. Wymienia dwie grupy świadczeń: 1) zasiłek rodzinny z systemem dodatków, 2) świadczenia opiekuńcze. Nowy system wsparcia wszedł w życie 1 maja 2004 r.

Ustawa wprowadza nowe zasady przyznawania i wypłacania świadczeń. Zmienia przeznaczenie niektórych zasiłków, kryteria jakie muszą spełniać świadczeniobiorcy, wyznacza instytucje zajmujące się wypłacaniem świadczeń.

Według Art. 4.1. ustawy o świadczeniach rodzinnych, zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje: 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka; 2) opiekunowi faktycznemu dziecka; 3) osobie uczącej się.

Do zasiłku rodzinnego według art. 8. przysługują dodatki z tytułu 1) urodzenia dziecka; 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego; 3) samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania; 4) samotnego wychowywania dziecka; 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego; 6) rozpoczęcia roku szkolnego; 7) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Art. 16. 1. Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: 1) niepełnosprawnemu dziecku; 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; 3) osobie, która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Art. 17. 1. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od stycznia do grudnia 2005 świadczenie rodzinne otrzymało w gminie Stąporków 1 830 osób na łączną kwotę 3 647 125 złotych. Przyznano w tym okresie 30 580 świadczeń. (tabela 13).

4. Grupy wymagające wsparcia

4.1 Długotrwanie bezrobotni

Z tytułu bezrobocia w gminie Stąporków Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie przyznał w 2004 roku świadczenia 660 rodzinom, co stanowi 58,8% liczby osób w rodzinach. Świadczenia te w stosunku do roku poprzedniego (gdzie tego typu pomocą objęto 735 rodzin) nieznacznie się obniżyły. W 2005 roku świadczenia te jeszcze obniżyły się w stosunku do roku poprzedniego biorąc pod uwagę liczbę rodzin (tabela 26).

Tabela 26. Przyznane świadczenia z powodu bezrobocia

Lp.	Powód przyznania pomocy	2003				2004				2005			
		Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%	Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%	Liczba rodzin	%	Liczba osób w rodzinach	%
1.	bezrobocie	735	43,57	1842	34,09	660	58,82	1654	44,51	549	33,48	1796	39,55
2.	wszystkie	1687	100,0	5403	100,0	1122	100,0	3716	100,0	1640	100,0	4541	100,0

Źródło: Sprawozdania M-GOPS w Stąporkowie

Pod względem liczby osób długotrwanie bezrobotnych przeważają osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (tabela 27). Stanowią oni prawie 72% ogółu długotrwanie bezrobotnych (a więc pozostających bez pracy powyżej roku). Wskaźnik ten jest podobny w przypadku długotrwanie bezrobotnych kobiet (prawie 70% długotrwanie bezrobotnych kobiet, tj. kobiety pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy). Osoby długotrwanie bezrobotne z terenu gminy Stąporków stanowią 23,8% osób długotrwanie bezrobotnych z terenu całego powiatu.

Tabela 27. Liczba długotrwanie bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w 2005 r.

Czas pozostawania bez pracy	Gmina Stąporków		Powiat konecki	
	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
12 – 24 m-cy	438	250	1846	924
Pow. 24 m-cy	1118	668	4703	2800
RAZEM	1556	948	6549	3724

Źródło: PUP w Końskich, Filia w Stąporkowie

Okres pozostawania bez pracy stanowi jeden z wielu czynników, który w istotny sposób zmniejsza szanse bezrobotnego na powrót na rynek pracy. O zagrożeniu długotrwałym bezrobociem decydują różnorodne czynniki między innymi takie jak wiek, wykształcenie, kwalifikacje zawodowe czy staż pracy.

Liczba osób długotrwale bezrobotnych wzrosła w stosunku do 2004 r. Wśród długotrwale bezrobotnych w 2004 roku przeważają również osoby pozostające bez pracy ponad 24 miesiące (tabela 28). Sytuacja ta odnosi się szczególnie w odniesieniu do kobiet (76,4%).

Tabela 28. Liczba długotrwale bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w 2004 r.

Czas pozostawania bez pracy	Gmina Stąporków		Powiat konecki	
	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
12 – 24 m-cy	520	220	2085	938
Pow. 24 m-cy	1220	714	5044	2949
RAZEM	1740	934	7129	3887

Źródło: PUP w Końskich, Filia w Stąporkowie

4.2 Osoby uzależnione

Alkoholizm. Działania gminy dotyczące tej grupy społecznej zawarte są w rocznych programach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zgodnie z zapisem art. 4 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, gmina opracowuje gminny program rozwiązywania problemów alkoholowych. Środki na realizację programów stanowią wpłaty pobierane przez gminy za zezwolenia wydawane na sprzedaż detaliczną alkoholu i w gastronomii oraz tak zwane zezwolenia jednorazowe.

Na terenie gminy funkcjonuje już Stowarzyszenie Klub Krzewienia Abstynencji i Trzeźwości „Nowe Życie”, które prowadzi działania w zakresie: terapii uzależnienia od alkoholu, terapii w zakresie przemocy domowej, pomocy psychologicznej, pomocy wychowawczej „trudnego dziecka”. Głównymi uczestnikami punktu są zatem: osoby uzależnione, współuzależnione, dorosłe dzieci alkoholików, i ofiary przemocy.

Według badań Instytutu Psychiatrii i Neurologii około 2-3% całej populacji uzależniona jest od alkoholu.

Prowadzone dotychczas badania wpływu alkoholu na życie rodzinne wykazały, iż stymuluje on, bądź pogłębia stany wykołajenia społecznego sprawców przestępstw oraz utrwała procesy dezorganizacji życia rodzinnego, wywołujące patologiczne typy zachowań dzieci z tych rodzin.

Podobnie jak i w całym kraju, również około 20 % nastolatków nadużywa alkoholu w sposób przynoszący poważne szkody dla rozwoju fizycznego, psychicznego i moralnego. Ponadto, z dostępnych źródeł wynika, iż w przypadku młodzieży w wieku 7 - 18 lat, zachodzą niepokojące zjawiska i procesy. Obniża się wiek inicjacji alkoholowej: pierwszy kontakt przed ukończeniem 12 roku życia ma miejsce w 64,6%, a pomiędzy 13 a 15 rokiem życia w przypadku 31,9% dzieci i młodzieży, co oznacza, iż tylko 4,5% osób sięgnęło po alkohol w późniejszym okresie. Zacieśnia się też różnica wieku inicjacji i częstotliwości spożywania alkoholu występująca poprzednio pomiędzy chłopcami a dziewczętami. Rośnie częstotliwość spożywania alkoholu oraz dawki wypijanej jednorazowo a także spada odsetek deklarujących całkowitą abstynencję.

Alkoholizm jest to choroba powstająca wskutek nadużywania napojów alkoholowych, w znaczeniu szerszym – jest to całokształt ujemnych następstw, wynikających z nadużywania alkoholu dla jednostki i społeczeństwa. Alkoholizm znany jest od dawna i zawsze stanowił problem socjalny dla kolejnych pokoleń.

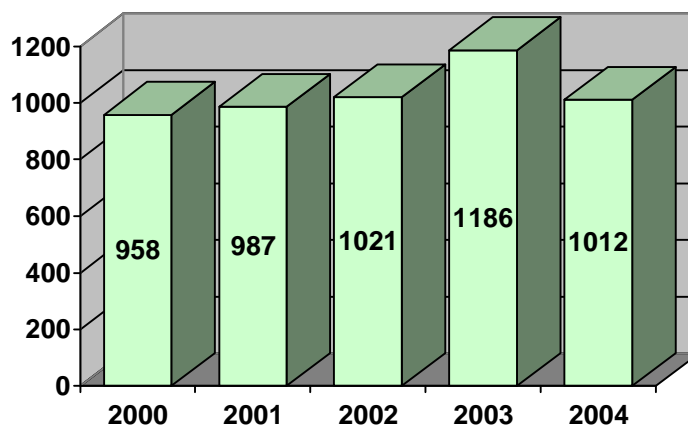
Źródłem problemów może stać się każde nadużywanie alkoholu, które to sformułowanie oznacza nie tylko nadmierne picie, ale także picie w niewłaściwych okolicznościach.

Tabela 29. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe)

		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście 25 tys. mieszk.	W gminie 20 tys. m mieszk..
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	Ok. 2% populacji	Ok. 800 tys.	Ok. 2 000 osób	Ok. 500 osób	Ok. 400 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	Ok. 4% populacji	Ok. 1,5 mln	Ok. 4 000 osób	Ok. 1 000 osób	Ok. 800 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	Ok. 4% populacji	Ok. 1,5 mln	Ok. 4 000 osób	Ok. 1 000 osób	Ok. 800 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5 000-7 000 osób	1 205-1 750 osób	Ok. 1 000-1 400 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	Ok. 5 300 osób: dorosłych i dzieci	Ok. 1 330 osób: dorosłych i dzieci	Ok. 1060 osób: dorosłych i dzieci

Tabela 30. Liczba osób leczonych w poradniach zdrowia psychicznego i w poradniach odwykowych z powodu nadużywania alkoholu w Województwie Świętokrzyskim w latach 2000-2004

2000	2001	2002	2003	2004
958	987	1021	1186	1012

Liczba osób leczonych w Województwie Świętokrzyskim wzrastała do roku 2003. W roku 2004 obserwuje się 15% spadek liczby leczonych w Poradniach Zdrowia Psychicznego, w porównaniu do roku 2003.

Narkomania – dotychczas nie dysponujemy dokładną statystyką dotyczącą rozmiaru tego zjawiska. Jednak problem ten istnieje, choć nie został dokładnie zdiagnozowany, w najbliższym czasie wymaga dokładnej analizy w placówkach szkolnych. Profilaktyka w tej sferze dociera do ogółu uczniów, rodziców i nauczycieli.

Ze wstępnych ankiet przeprowadzonych w roku 2005 oraz materiałów informacyjnych zebranych podczas szkoleń, kampanii profilaktycznych i debat z udziałem specjalistów w tym zakresie wiemy, iż systematycznie rośnie liczba dzieci i młodzieży zażywających substancje psychoaktywne.

Opierając się na ogólnopolskich badaniach możemy przypuszczać, że zjawisko to utrzymuje się na poziomie od 10% do 15% populacji.

W obecnej chwili na terenie gminy dysponujemy punktem terapeutycznym, w którym osoby zainteresowane problemami narkomanii korzystają z fachowych porad terapeuty. W Lutej rozwija się placówka zdrowotna Świętokrzyskiego Stowarzyszenia Monar, gdzie młodzi ludzie z terenu całego kraju mogą podjąć walkę ze zdiagnozowanym uzależnieniem od narkotyków.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyjęła dotychczas cztery wnioski związane z problemem narkomanii.

4.3 Pozostałe grupy

Osoba bezdomna jest osobą niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osobą niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

Z powodu bezdomności w Gminie Stąporków w roku 2004 i 2005 świadczenia przyznano 46 osobom, z tego większość stanowią osoby spoza terenu gminy zamieszkujące w Ośrodku „Monar-Markot”. Z terenu naszej gminy pomocą objęto 5 osób bezdomnych.

Rodziny niepełne. Rodzina niepełna składa się z jednego rodzica (matki lub ojca) i przynajmniej jednego dziecka, niezależnie od wieku i stanu cywilnego dziecka. W gminie Stąporków samotne matki stanowią 22,9% wszystkich rodzin, zaś samotni ojcowie 0,9% (tabela 34).

Tabela 31. Rodziny niepełne w gminie Stąporków

Wyszczególnienie	Gmina Stąporków	
	Rodziny	
	w osobach	w % *
OGÓŁEM – rodziny	391	23,8
Samotne matki	376	22,9
Samotni ojcowie	15	0,9

Źródło: Sprawozdania MGOPS w Stąporkowie

*udział procentowy jest liczony w stosunku do ogólnej liczby rodzin objętych pomocą społeczną (1640 rodzin)

Prawie 23,8% wszystkich rodzin objętych pomocą społeczną 2005 r. w gminie Stąporków stanowią rodziny niepełne (tabela 31). W tej grupie przeważają rodziny z jednym dzieckiem.

5. Infrastruktura społeczna

Podstawowymi cechami infrastruktury społecznej jest niematerialny charakter jej usług oraz różny stopień ich obligatoryjności. Pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym a infrastrukturą społeczną zachodzi sprzężenie zwrotne. Polega ono na tym, że rozwój ten tworzy materialne podstawy do rozwoju infrastruktury społecznej, natomiast rozwój infrastruktury poprzez wzrost poziomu efektywności kapitału ludzkiego i popytu na nowe usługi społeczne przyspiesza rozwój społeczno-gospodarczy na szczeblu lokalnym.

5.1. Szkoły i przedszkola

W gminie Stąporków funkcjonuje 6 szkół, w tym 2 zespoły szkół podstawowych:

1. Zespół Szkół Publicznych w Stąporkowie
 - Ø Publiczne Gimnazjum w Stąporkowie
 - Ø Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Stąporkowie
2. Zespół Szkół Publicznych w Niekłaniu Wielkim
 - Ø Publiczne Gimnazjum w Niekłaniu Wielkim
 - Ø Publiczna Szkoła Podstawowa im. Ppor. Karola Niedzielskiego „Dobosza” w Niekłaniu Wielkim
3. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Stąporkowie
4. Publiczna Szkoła Podstawowa w Krasnej
5. Publiczna Szkoła Podstawowa w Odrowążu
6. Niepubliczna Szkoła Podstawowa z Uprawnieniami Szkoły Publicznej w Gosaniu

W gminie funkcjonuje jedno przedszkole - Publiczne Przedszkole w Stąporkowie.

W gminie funkcjonuje również Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im St. Staszica w Stąporkowie.

5.2. Ośrodki kultury i sportu

- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu
- Biblioteka Publiczna

5.3. Opieka zdrowotna

Na terenie gminy Stąporków działa 5 placówek zajmujących się opieką zdrowotną mieszkańców:

1. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Stąporkowie – Przychodnia Rejonowa w Stąporkowie
2. Ośrodek Zdrowia w Nieklaniu Wielkim
3. Ośrodek Zdrowia w Krasnej
4. Ośrodek Zdrowia w Odrowążu
5. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medica”

6. Infrastruktura socjalna i organizacje pozarządowe

Aktywna działalność organizacji prowadzących określoną przez ustawę działalność pożytku publicznego, czyli działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych, jest istotną cechą społeczeństwa demokratycznego, a także ważnym elementem aktywizującym społeczność lokalną, w tym społeczność gminy Stąporków. Istotne znaczenie dla ich funkcjonowania ma także wymiana doświadczeń między organizacjami oraz współpraca z samorządem gminnym.

Rozwój gminy Stąporków i poprawa warunków życia jej mieszkańców jest najważniejszym celem samorządu gminnego. Program współpracy jest wyrazem przekonania władz gminy Stąporków, że należy go realizować we współdziałaniu z organizacjami pozarządowymi i podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy oraz że, przyniesie on korzyści wszystkim stronom biorącym udział w jego realizacji. Władze gminy widzą w organizacjach pozarządowych także ważnego partnera w realizacji strategii rozwoju gminy oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Stąporków.

Wykaz Organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Stąporków:

1. Miejski Klub Sportowy w Stąporkowie – piłkarski
2. Stowarzyszenie Klub Krzewienia Abstynencji i Trzeźwości „Nowe Życie”
3. Uczniowski Klub Sportowy „Czarna” – pływacki
4. Świetlica środowiskowa „Pomocna Dłoń” przy ZHP w Czarnej
5. Świetlica środowiskowa „Zapiecek” w Hucisku
6. Ochotnicze Straże Pożarne – 13
- w tym Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze – 6

II. UWARUNKOWANIE ZEWNĘTRZNE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1. Ujęcie regionalne

Województwo świętokrzyskie należy do tych województw, gdzie problemy społeczne i społeczno-ekonomiczne dotyczą coraz szerszych grup mieszkańców regionu.

Województwo świętokrzyskie charakteryzuje się dużą rezerwą rąk do pracy, zarówno w miastach jak i na wsi. Stopa bezrobocia wprawdzie obniża się, niemniej jednak jest tu wyższa o 2% niż w kraju, sięga 18,7% (II kwartał 2006 roku). Bez pracy pozostaje ponad 104 tysiące ludzi, z czego 56% to mieszkańcy wsi. Oznacza to ułatwiony nabór pracowników po podjęciu decyzji o inwestowaniu, wskazuje na celowość tworzenia nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich.

Bezrobocie w regionie, podobnie jak w całym kraju rosnące w wyniku transformacji gospodarczej, zmalało do obecnego poziomu w trakcie szybkich procesów prywatyzacyjnych, zwłaszcza z udziałem kapitału zagranicznego, w ślad za udanym wprowadzeniem najlepszych przedsiębiorstw lokalnych na giełdę oraz stosownie do znacznej dynamiki rozwoju i przyrostu liczebnego innych podmiotów gospodarczych. Jakości rynku pracy sprzyja podnoszący się szybko poziom wykształcenia, wyrażony głównie przez odsetek posiadających wykształcenie wyższe.

Świętokrzyskie należy do grupy 5 najuboższych regionów Polski, a zarazem Unii Europejskiej. Poziom zamożności mieszkańców regionu jest jednym z najniższych w kraju, co, biorąc pod uwagę stagnację na rynku pracy, brak ofert pracy oraz utrzymująca się na wysokim poziomie stopa bezrobocia, tworzy niezwykle trudną i złożoną sytuację społeczno-ekonomiczną. Tym negatywnym trendom sprzyjają takie czynniki, jak: wzrost kosztów eksploatacji mieszkań, realne zagrożenie eksmisją, wzrost kosztów związanych z ochroną zdrowia, leczeniem itp.

W takich warunkach pomoc społeczna odgrywa znaczącą rolę. W związku ze złożonością i zasięgiem problemów społecznych regionu świętokrzyskiego, gdzie dziedziczenie biedy i bezdomności staje się dla wielu rodzin codziennością, stale rośnie liczba osób oczekujących pomocy, zarówno materialnej, jak i szeroko rozumianego poradnictwa, podczas, gdy środki finansowe, jakimi dysponują instytucje pomocy społecznej, są coraz bardziej niewystarczające w stosunku do potrzeb. Zadaniom pomocy społecznej towarzyszą

zasadnicze zmiany „jakościowe” problemów, które w znacznym stopniu dotyczą osób i rodzin, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Do niedawna byli to przede wszystkim ludzie starzy, a także osoby niepełnosprawne, rodziny wielodzietne i rodziny osób uzależnionych od alkoholu. Obecnie wśród podopiecznych przeważającą grupę stanowią osoby w tzw. wieku produkcyjnym, które z powodu bezrobocia lub zbyt niskich dochodów nie dysponują wystarczającymi środkami na utrzymanie, szukając wsparcia z uwagi na trudności w rozwiązywaniu innych istotnych problemów.

Podstawowe problemy w zakresie polityki społecznej w regionie świętokrzyskim:

1. W województwie świętokrzyskim na przestrzeni ostatnich 5 lat utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie stopa bezrobocia. W ostatnich latach wzrosła liczba gmin, zagrożonych bezrobociem strukturalnym. Stale utrzymuje się też wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych wśród ogółu osób pozostających bez zatrudnienia.
2. Dominującymi powodami przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w województwie świętokrzyskim są: bezrobocie, ubóstwo oraz bezradność w sprawach opiekuńczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Wydaje się to zrozumiałe z uwagi na fakt, że w regionie świętokrzyskim od kilku już lat notuje się jedną z najwyższych w kraju stóp bezrobocia, a poziom zamożności mieszkańców województwa jest jednym z najniższych w Polsce.

2. Podstawy prawne

Podstawy prawne regulujące system pomocy społecznej w Polsce są w następujących aktach prawnych:

Ustawa o pomocy społecznej. Warunki prawne i organizację systemu pomocy społecznej określa Ustawa z 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004 r. nr 64 poz. 593). Ustawa o pomocy społecznej określa: zadania w zakresie pomocy społecznej; rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania; organizację pomocy społecznej; zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. (Dz.U. 228 poz. 2255 z późn. zmianami) regulująca nowy system pozaubezpieczeniowych świadczeń społecznych, finansowych w całości ze środków budżetu państwa, całkowicie odrębny od systemu pomocy społecznej. Zamiast tak jak dotychczas szeregu różnych, niezależnych od siebie świadczeń ustawa ta wprowadza tylko jeden zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, które zastępują

wcześniejsze zasiłki i świadczenia (np. zasiłek wychowawczy, świadczenie z funduszu alimentacyjnego, jednorazowy zasiłek macierzyński z pomocy społecznej, gwarantowany zasiłek okresowy).

Ustawa o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej z dnia 22 kwietnia 2005 r. (Dz. U. Nr 86, poz. 732)

Ustawa o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 r. (Dz.U. nr 122 poz. 1143).

Ustawa o zatrudnieniu socjalnym stwarza szansę na powrót do społeczeństwa osobom, które z różnych powodów znalazły się na marginesie życia społecznego. Ustawa ma zastosowanie przede wszystkim do osób, które nie posiadają własnych dochodów, a w szczególności osób bezdomnych w procesie wychodzenia z bezdomności, osób uzależnionych od alkoholu w procesie leczenia, osób uzależnionych od narkotyków w procesie leczenia, osób chorych psychicznie, długotrwale bezrobotnych, byłych więźniów oraz uchodźców. Drugą formą pomocy przewidzianą w ustawie jest wsparcie zatrudnienia osób, które uległy wykluczeniu społecznemu.

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 1994 r. nr 111, poz. 535, z późn. zm.).

Według ustawy ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. Ustawa przewiduje, że w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, Kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

Ustawa o pożytku publicznym i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003r. (Dz.U. nr 96 poz. 873). Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest aktem prawnym, wprowadzającym kompleksowe rozwiązania dotyczące podstawowych dziedzin działalności organizacyjnej pozarządowych w Polsce. Obszary, które reguluje ustawa to: prowadzenie działalności pożytku publicznego (działalność odpłatna i nieodpłatna pożytku publicznego), uzyskiwanie przez organizację pozarządową statusu organizacji pożytku publicznego oraz konsekwencje z tym związane (warunki uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego), nadzór nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego, wolontariat.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231) Rozwiązanie problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowana na poziomie samorządów gmin, które na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskały kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Ustawodawca do rozwiązywania problemów

alkoholowych w społecznościach lokalnych. Ustawodawca w art. 4 ust 1 stanowi: „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań gminy”.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 24 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198)

Ustawa o promocji zatrudnienia i rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. nr 99 poz. 1001). Ustawa określa zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej są realizowane przez instytucje rynku pracy działające w celu: pełnego i produktywnego zatrudniania; rozwoju zasobów ludzkich; osiągnięcia wysokiej jakości pracy; wzmocnienia integracji oraz solidarności społecznej.

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. nr 71 poz. 734); 2. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. nr 180, poz. 1493). Ustawa określa zadania związane z pomocą rodzinom dotkniętym przemocą oraz zasady postępowania wobec tych osób a szczególnie wobec dzieci.

W szczególności do zadań własnych gminy w tym zakresie należy stworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 123, poz. 776)

III. ANALIZA PROBLEMÓW W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE STĄPORKÓW

Identyfikacji głównych obszarów problemowych w sferze pomocy społecznej w gminie Stąporków dokonano metodą MAPS (metoda aktywnego planowania strategicznego) na spotkaniu zespołu problemowego w styczniu 2006 roku. Dokonując kolejnych przybliżeń, na zasadzie konsensusu, wyodrębniono cztery główne obszary problemowe (zestawienie w załączeniu). Opracowanie strategii ich rozwiązań powinno wydatnie zwiększać efektywność pomocy społecznej w gminie.

Dla poszczególnych problemów wyodrębniono priorytety, za które uznano główne źródła (przyczyny) tworzące te problemy. Ułatwi to sformułowanie celów strategicznych dla poszczególnych obszarów problemowych, a następnie pomocy społecznej jako całości. Wyznaczanie tych celów będzie poprzedzone analizą możliwości oraz ograniczeń istniejących w samym systemie pomocy społecznej, jak i poza nim. Analizy dokona zespół roboczy z udziałem specjalistów, to powinno dać pełny, rzeczywisty obraz warunków realizacji strategii i formułowania programów operacyjnych.

Z przyjętych obszarów problemowych w zakresie pomocy społecznej w gminie Stąporków wynikają działania w następujących sferach:

1. Długotrwałe bezrobocie;
2. Patologie społeczne;
3. Marginalizacja grup społecznych
4. Zaburzenie struktury i funkcji rodziny

OBSZAR PROBLEMOWY

Długotrwałe bezrobocie

Priorytety

Bezrobocie wśród młodzieży	Bezrobocie wśród kobiet	Niska aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych	Bezrobocie wśród osób w wieku 50 plus

OBSZAR PROBLEMOWY

Patologie społeczne

Priorytety

Agresja dzieci i młodzieży	Alkoholizm, narkotyki oraz przemoc w rodzinie	Wzrost przestępczości wśród nieletnich

OBSZAR PROBLEMOWY

Marginalizacja grup społecznych

Priorytety

Długotrwale bezrobotni	Osoby niepełnosprawne i upośledzone umysłowo	Osoby starsze, samotne, przewlekle chore	Subkultury młodzieżowe
	Bezdomni	Osoby opuszczające ZK	

OBSZAR PROBLEMOWY

Zaburzenie struktury i funkcji rodziny

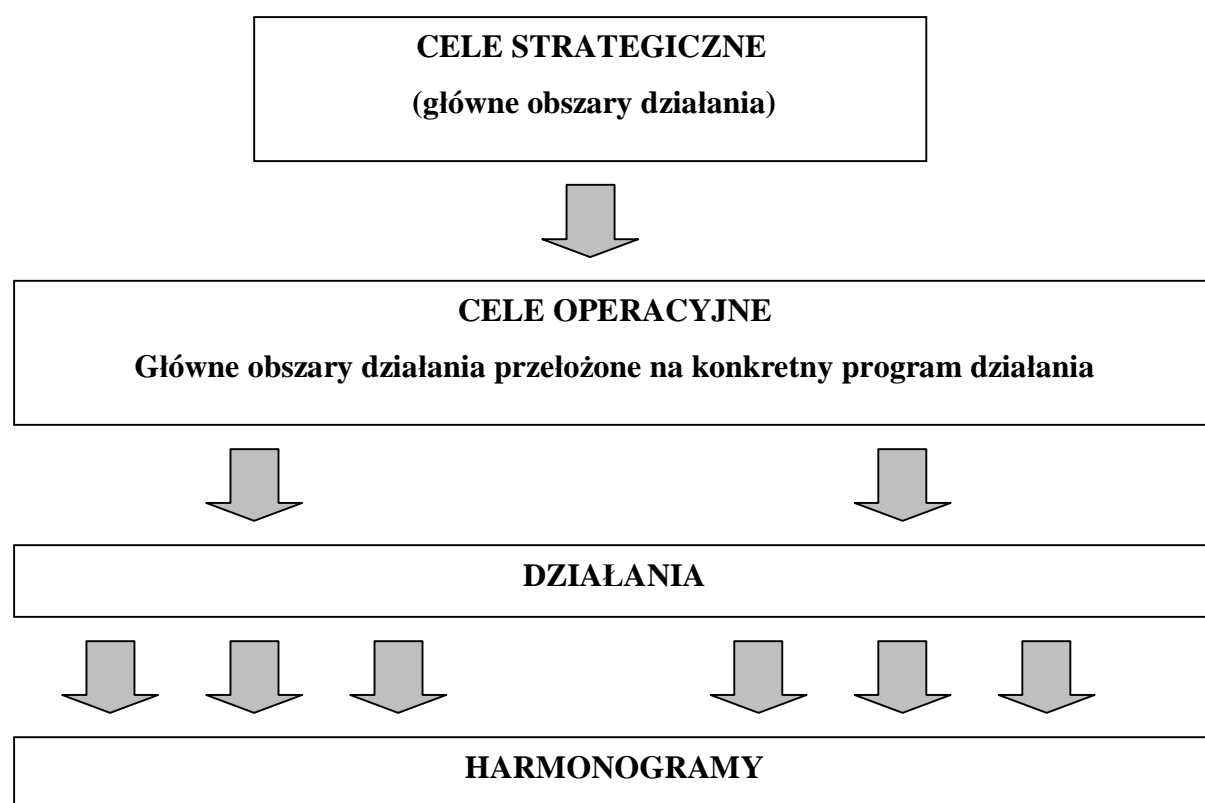
Priorytety

Bezradność opiekuńczo-wychowawcza	Opieka nad osobami starszymi	Niezaradność życiowa	Uzależnienia Przemoc domowa

IV. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Głównym celem w zakresie polityki społecznej w gminie Stąporków na lata 2007-2015 jest:

Umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

CEL STRATEGICZNY 1

Ograniczenie wykluczenia społecznego grup zagrożonych marginalizacją z tytułu bezrobocia

CEL OPERACYJNY 1.1**ZMNIEJSZENIE ZJAWISKA DŁUGOTRWALEGO BEZROBOCIA WŚRÓD MŁODZIEŻY****Działania**

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
1.1.1	Promocja staży zawodowych w kraju – informowanie o stażach	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba staży - liczba uczestników	- Urząd Pracy - Urząd Miejski
1.1.2	Organizowanie szkoleń zawodowych dla młodzieży	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba staży - liczba uczestników	- Urząd Pracy - Urząd Miejski
1.1.3	Udzielanie stypendiów dla młodzieży	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Miejski - Organizacje pozarządowe	- liczba wspartych projektów - liczba przyznanych stypendiów	- Urząd Miejski - Organizacje pozarządowe
1.1.4	Promowanie wśród pracowników przyuczania do zawodu – nowych form zatrudniania	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba staży - liczba uczestników	- Urząd Pracy - Urząd Miejski
1.1.5	Promowanie wolontariatu wśród młodzieży	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje Pozarządowe - Urząd Miejski - Szkoły	- liczba wspartych projektów - liczba wolontariuszy	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje Pozarządowe - Urząd Miejski - Szkoły
1.1.6	Tworzenie grup wsparcia – samopomocowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje Pozarządowe	- liczba grup - liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy społecznej - Organizacje Pozarządowe
1.1.7	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje Pozarządowe	- liczba porad - liczba beneficjentów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje Pozarządowe
1.1.8	Promowanie przedsiębiorczości wśród młodzieży szkolnej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski - Szkoły	- liczba wspartych projektów	Urząd Pracy - Urząd Miejski - Szkoły
1.1.9	Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi w zakresie programów rynku pracy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy społecznej - Urząd Miejski	- liczba wspartych projektów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy społecznej - Urząd Miejski

CEL OPERACYJNY 1.2

AKTYWIZACJA ZAWODOWA KOBIEC

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
1.2.1	Utworzenie klubu pracy dla kobiet	Do roku 2008	- Urząd Pracy - Urząd Miejski - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe	- liczba beneficjentów	- Urząd Pracy - Urząd Miejski - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe
1.2.2	Promocja staży zawodowych – informacje o stażach	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba staży - liczba uczestników	- Urząd Pracy - Urząd Miejski
1.2.3	Szkolenia zawodowe dla kobiet	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba szkoleń - liczba uczestników	- Urząd Pracy - Urząd Miejski
1.2.4	Promowanie wśród pracowników przyuczania do zawodu	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba staży - liczba uczestników	- Urząd Pracy - Urząd Miejski
1.2.5	Promowanie wolontariatu	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje Pozarządowe - Urząd Miejski - Szkoły	- liczba wspartych projektów - liczba wolontariuszy	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje Pozarządowe - Urząd Miejski - Szkoły
1.2.6	Tworzenie grup wsparcia – samopomocowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje Pozarządowe	- liczba grup - liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje Pozarządowe
1.2.7	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje Pozarządowe	- liczba porad - liczba beneficjentów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje Pozarządowe
1.2.8	Promowanie przedsiębiorczości wśród kobiet	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba wspartych projektów	- Urząd Pracy - Urząd Miejski
1.2.9	Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi w zakresie programów rynku pracy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski	- liczba wspartych projektów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski
1.2.10	Promowanie telepracy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba wspartych projektów	- Urząd Pracy - Urząd Miejski

CEL OPERACYJNY 1.3**AKTYWACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH****Działania**

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
1.3.1	Promowanie wolontariatu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Miejski - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Szkoły	- liczba wspartych projektów - liczba wolontariuszy	- Urząd Miejski - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Szkoły
1.3.2	Promocja staży zawodowych informacja o stażach	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba staży - liczba uczestników	- Urząd Pracy - Urząd Miejski
1.3.3	Szkolenia zawodowe dla osób niepełnosprawnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Powiatowy Urząd Pracy - Urząd Gminy	- liczba szkoleń - liczba uczestników	- Powiatowy Urząd Pracy - Urząd Gminy
1.3.4	Wspieranie tworzenia zakładów aktywizacji zawodowej	Do roku 2015	- Urząd Miejski - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	- liczba beneficjentów	- Urząd Miejski - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
1.3.5	Promowanie wśród pracodawców przyuczania do zawodu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba staży - liczba uczestników	- Urząd Pracy - Urząd Miejski
1.3.6	Poradnictwo on-line	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba wspartych projektów - liczba porad	- Urząd Pracy - Urząd Miejski
1.3.7	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje Pozarządowe	- liczba porad - liczba beneficjentów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje Pozarządowe
1.3.8	Promowanie przedsiębiorczości wśród osób niepełnosprawnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba wspartych projektów	- Urząd Pracy - Urząd Miejski
1.3.9	Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi w zakresie programów rynku pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski	- liczba wspartych projektów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski
1.3.10	Promowanie telepracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba wspartych projektów	- Urząd Pracy - Urząd Miejski

CEL OPERACYJNY 1.4**PROMOWANIE OSÓB W WIEKU 50 PLUS NA RYNKU PRACY****Działania**

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
1.4.1	Promowanie wolontariatu	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Miejski - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Szkoły	- liczba wspartych projektów - liczba wolontariuszy	- Urząd Miejski - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Szkoły
1.4.2	Szkolenia z zakresu aktywizacji zawodowej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba staży - liczba uczestników	- Urząd Pracy - Urząd Miejski
1.4.3	Organizowanie szkoleń zawodowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba szkoleń - liczba uczestników	- Urząd Pracy - Urząd Miejski
1.4.4	Promowanie wśród pracowników przyuczenia do zawodu	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Miejski - Urząd Pracy	- liczba staży - liczba uczestników	- Urząd Miejski - Urząd Pracy
1.4.5	Promowanie przedsiębiorczości – samozatrudnienia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba wspartych projektów	- Urząd Pracy - Urząd Miejski
1.4.6	Promowanie telepracy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba wspartych projektów	- Urząd Pracy - Urząd Miejski

CEL STRATEGICZNY 2

Ograniczenie zjawiska patologii społecznych

CEL OPERACYJNY 2.1**ZMNIJSZENIE SKALI ZJAWISKA AGRESJI****Działania**

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
2.1.1	Zagospodarowanie czasu wolnego (zajęcia sportowe, kulturalno-rozrywkowe)	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Organizacje pozarządowe - Szkoły - Kościoły	- liczba projektów - liczba uczestników	- Organizacje pozarządowe - Szkoły - Kościoły
2.1.2	Opracowanie i realizacji programów profilaktycznych	Do roku 2015	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Szkoły - Policja - Urząd Miejski - Rada Miejski	- liczba projektów - liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Szkoły - Policja - Urząd Miejski - Rada Miejska
2.1.3	Rozwój infrastruktury (świetlice socjoterapeutyczne)	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Szkoły - Urząd Miejski - Rada Miejska - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe	- liczba świetlic - liczba uczestników	- Szkoły - Urząd Miejski - Rada Miejska - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe
2.1.4	Pedagogizacja rodziców	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Szkoły - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Kościoły	- liczba spotkań - liczba uczestników	- Szkoły - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Kościoły
2.1.5	Szkolenia kadry opiekuńczo-wychowawczej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Szkoły - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe	- liczba szkoleń - liczba uczestników	- Szkoły - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe

CEL OPERACYJNY 2.2

OGRANICZENIE ZJAWISKA ALKOHOLIZMU, NARKOMANII ORAZ PRZEMOCY W RODZINIE

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
2.2.1	Realizacja programów profilaktycznych w szkołach	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Szkoły - Kościoły	- liczba projektów - liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Szkoły - Kościoły
2.2.2	Szkolenia dla dzieci i młodzieży na temat szkodliwości alkoholizmu i narkomanii	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Szkoły - Policja	- liczba szkoleń - liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Szkoły - Policja
2.2.3	Organizacja czasu wolnego dla dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Szkoły - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Kościoły	- liczba projektów - liczba uczestników	- Szkoły - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Kościoły
2.2.4	Rozwijanie form wsparcia dla rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy w rodzinie	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Kościoły	- liczba grup - liczba uczestników	- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Kościoły

2.2.5	Szkolenia dla kadry działającej w obszarze przeciwdziałania zjawisku alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy w rodzinie	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe	- liczba szkoleń - liczba uczestników	- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe
2.2.6	Skorygowanie działań oraz przepływu informacji wśród jednostek zajmujących się problemami alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy w rodzinie	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - policja - Kuratorzy sądowi	- liczba wspólnych projektów - liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - policja - Kuratorzy sądowi

CEL OPERACYJNY 2.3**OGRANICZENIE ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ PRZESTĘPCZOŚCI WŚRÓD MŁODZIEŻY****Działania**

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
2.3.1	Opracowanie i realizacja programów socjoterapeutycznych	Do roku 2015	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Szkoły	- liczba projektów - liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Szkoły
2.3.2	Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych w szkołach	Do roku 2015	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Szkoły - policja	- liczba projektów - liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Szkoły - policja
2.3.3	Funkcjonowanie świetlic środowiskowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Szkoły	- liczba projektów - liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Szkoły
2.3.4	Organizacja czasu wolnego dla dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Organizacje pozarządowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Kościoły	- liczba projektów - liczba uczestników	- Organizacje pozarządowe - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Kościoły
2.3.5	Skorygowanie działań oraz przepływ informacji wśród jednostek zajmujących się problemami przestępczości nieletnich	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Policja - Szkoły - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Kuratorzy sądowi - Urząd Miejski - Rada Miejska	- liczba wspólnych projektów - liczba uczestników	- Policja - Szkoły - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Kuratorzy sądowi - Urząd Miejski - Rada Miejska

2.3.7	Szkolenia kadry w zakresie usług specjalistycznych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Szkoły - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe	- liczba szkoleń - liczba uczestników	- Szkoły - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe

CEL OPERACYJNY 2.4**AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ****Działania**

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
2.4.1	Wspieranie wolontariatu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Szkoły - Kościoły	- liczba wspartych projektów - liczba wolontariuszy	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Szkoły - Kościoły
2.4.2	Wspieranie powstawania organizacji pozarządowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Szkoły - Urząd Miejski - Rada Miejska - Kościoły	- liczba wspartych projektów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Szkoły - Urząd Miejski - Rada Miejska - Kościoły
2.4.3	Szkolenia w zakresie prawidłowego funkcjonowania organizacji pozarządowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe	- liczba szkoleń - liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe
2.4.4	Wspieranie inicjatyw oddolnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Szkoły - Urząd Miejski - Rada Miejska - Kościoły	- liczba wspartych projektów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Szkoły - Urząd Miejski - Rada Miejska - Kościoły
2.4.5	Promowanie aktywnych postaw w społeczności lokalnej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Szkoły - Organizacje pozarządowe - Urząd Miejski - Rada Miejska - Kościoły	- liczba wspartych projektów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Szkoły - Organizacje pozarządowe - Urząd Miejski - Rada Miejska - Kościoły

CEL STRATEGICZNY 3

Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej grup zagrożonych wykluczeniem

CEL OPERACYJNY 3.1

TWORZENIE PRZYJAZNEGO ŚRODOWISKA DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
3.1.1	Działania na rzecz likwidacji barier architektonicznych, w tym w szkołach	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski - Szkoły	- liczba wspartych projektów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski - Szkoły
3.1.2	Promowanie niepełnosprawnych na rynku pracy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba wspartych projektów - liczba beneficjentów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Pracy - Urząd Miejski
3.1.3	Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe	- liczba grup - liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe
3.1.4	Rozwój rehabilitacji osób niepełnosprawnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Służba Zdrowia	- liczba beneficjentów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Służba Zdrowia
3.1.5	Rozwój klas integracyjnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Miejski - Szkoły	- liczba klas - liczba uczniów	- Urząd Miejski - Szkoły
3.1.6	Utworzenie punktów informacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Pracy - Urząd Miejski	- liczba udzielonych informacji - liczba beneficjentów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Pracy - Urząd Miejski
3.1.7	Rozwój rehabilitacji w miejscu zamieszkania	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Służba Zdrowia	- liczba beneficjentów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Służba Zdrowia
3.1.8	Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski - Starostwo Powiatowe - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	- liczba wspartych projektów - liczba beneficjentów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski - Starostwo Powiatowe - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

3.1.9	Wspieranie rozwoju instytucjonalnych form wsparcia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Urząd Miejski	- liczba wspartych projektów - liczba powstałych instytucji	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Urząd Miejski

CEL OPERACYJNY 3.2

ZAPOBIEGANIE I MINIMALIZACJA WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO GRUP SZCZEGÓLNEGO RYZYKA (osoby opuszczające zakłady karne, osoby uzależnione, osoby bezdomne, uchodźcy, osoby opuszczające domy dziecka)

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
3.2.1	Tworzenie i rozwijanie punktów wsparcia dla poszczególnych grup	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe	- liczba wspartych projektów - liczba beneficjentów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe
3.2.2	Tworzenie programów aktywizacji zawodowej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Urząd Pracy	- liczba wspartych projektów - liczba beneficjentów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Urząd Pracy
3.2.3	Zabezpieczanie potrzeb mieszkaniowych w ramach systemów mieszkań chronionych	Do roku 2015	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski	- liczba beneficjentów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski
3.2.4	Utworzenie i rozwijanie magazynu żywności	Do roku 2015	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe	- liczba beneficjentów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe
3.2.5	Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób szczególnego ryzyka	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Miejski - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	- liczba zrealizowanych projektów - liczba wspartych organizacji	- Urząd Miejski - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

CEL OPERACYJNY 3.3

ZAPOBIEGANIE WYKLUCZANIU OSÓB STARSZYCH, SAMOTNYCH I PRZEWLEKLE CHORYCH

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
3.3.1	Promowanie wolontariatu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Szkoły - Kościoły	- liczba wspartych projektów - liczba wolontariuszy	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Szkoły - Kościoły
3.3.2	Organizowanie szkoleń na temat problemów opieki nad osobami starszymi	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Placówki Służby Zdrowia	- liczba szkoleń - liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Placówki Służby Zdrowia
3.3.3	Wspieranie rozwoju usług specjalistycznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Placówki Służby Zdrowia	- liczba udzielonych porad - liczba beneficjentów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Placówki Służby Zdrowia
3.3.4	Wspieranie utworzenia Klubu Seniora	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe	- liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe
3.3.5	Organizowanie imprez kulturalno-rozrywkowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Miejski - Organizacje pozarządowe	- liczba imprez - liczba uczestników	- Urząd Miejski - Organizacje pozarządowe
3.3.6	Wspieranie rozwoju usług rehabilitacyjnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Placówki Służby Zdrowia	- liczba wspartych projektów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Placówki Służby Zdrowia

CEL OPERACYJNY 3.4**ZMNIEJSZENIE POZIOMU UBÓSTWA RODZIN****Działania**

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
3.4.1	Wspieranie działań na rzecz przekwalifikowania zawodowego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Organizacje pozarządowe - Urząd Pracy	- liczba świadczeniobiorców - liczba zrealizowanych projektów	- Organizacje pozarządowe - Urząd Pracy
3.4.2	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Organizacje pozarządowe - Szkoły	- liczba zrealizowanych projektów - liczba uczestników	- Organizacje pozarządowe - Szkoły
3.4.3	Rozwój poradnictwa specjalistycznego (psychologiczno-zawodowe)	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe	- liczba świadczeniobiorców - liczba porad	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe
3.4.4	Rozwój systemu stypendialnego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Organizacje pozarządowe - Urząd Miejski	- liczba świadczeniobiorców - liczba zrealizowanych projektów	- Organizacje pozarządowe - Urząd Miejski
3.4.5	Rozwój systemu dożywiania dzieci i młodzieży	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Urząd Miejski	- liczba świadczeniobiorców - liczba zrealizowanych projektów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Urząd Miejski

CEL STRATEGICZNY 4

Przeciwdziałanie zaburzeniom struktury i funkcji rodziny

CEL OPERACYJNY 4.1**WZMOCNIENIE FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ RODZINY****Działania**

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
4.1.1	Przystosowanie placówek szkolnych do wydawania gorących posiłków	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Miejski - Szkoły	- liczba świadczeniobiorców - liczba stołówek	- Urząd Miejski - Szkoły
4.1.2	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe	- liczba świadczeniobiorców - liczba porad	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe
4.1.3	Rozwój poradnictwa specjalistycznego w szkołach – doradztwo zawodowe, pedagogiczno-psychologiczne	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Szkoły - Organizacje pozarządowe - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	- liczba świadczeniobiorców - liczba porad	- Szkoły - Organizacje pozarządowe - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
4.1.4	Rozwój zajęć pozalekcyjnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Szkoły - Organizacje pozarządowe	- liczba projektów - liczba uczestników	- Szkoły - Organizacje pozarządowe
4.1.5	Rozwój świetlic środowiskowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Szkoły - Organizacje pozarządowe - Urząd Gminy	- liczba projektów - liczba uczestników	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Szkoły - Organizacje pozarządowe - Urząd Gminy
4.1.6	Rozwój świetlic wiejskich	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Miejski - Organizacje pozarządowe	- liczba projektów - liczba uczestników	- Urząd Miejski - Organizacje pozarządowe
4.1.7	Rozwój grup interwencji kryzysowej – interdyscyplinarnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski - Organizacje pozarządowe - Policja - Służba zdrowia	- liczba interwencji - liczba beneficjentów	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski - Organizacje pozarządowe - Policja - Służba zdrowia
4.1.8	Współpraca M-GOPS ze szkołami	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Szkoły	- liczba wspólnych projektów - liczba porad	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Szkoły
4.1.9	Organizacja półkolonii letnich i zimowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski	- liczba projektów - liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski

			- Szkoły - Organizacje pozarządowe		- Szkoły - Organizacje pozarządowe
4.1.10	Wzmocnienie działań na rzecz rodzin patologicznych i zagrożonych patologiami	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski - Szkoły - Organizacje pozarządowe	- liczba projektów - liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski - Szkoły - Organizacje pozarządowe

CEL OPERACYJNY 4.2**ROZWÓJ OPIEKI NAD OSOBAMI STARSZYMI W MIEJSCU ZAMIESZKANIA****Działania**

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
4.2.1	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe	- liczba świadczeniobiorców - liczba porad	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe
4.2.2	Wspieranie funkcjonowania grup interwencji kryzysowej – interdyscyplinarnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Urząd Miejski - Policja - Służba zdrowia	- liczba interwencji - liczba beneficjentów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Urząd Miejski - Policja - Służba zdrowia
4.2.3	Organizacja imprez środowiskowych dla osób starszych np. dzień seniora	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe	- liczba projektów - liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe
4.2.4	Wspieranie działalności Klubu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Kościół	- liczba klubów - liczba uczestników	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Kościół
4.2.5	Wspieranie rozwoju instytucjonalnych form wsparcia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Urząd Miejski - Organizacje pozarządowe - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	- liczba wspartych projektów - liczba beneficjentów	- Urząd Miejski - Organizacje pozarządowe - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

CEL OPERACYJNY 4.3

WSPIERANIE FUNKCJONOWANIA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH NA RZECZ RODZINY

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
4.3.1	Promowanie i wspieranie wolontariatu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Szkoły - Urząd Miejski	- liczba wspartych projektów - liczba wolontariuszy	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Organizacje pozarządowe - Szkoły - Urząd Miejski
4.3.2	Wspieranie powstawania organizacji pozarządowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski	- liczba wspartych projektów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski
4.3.3	Powołanie forum gminnego organizacji pozarządowych	Do roku 2009	- Urząd Miejski - Organizacje pozarządowe	- powstanie forum	- Urząd Miejski - Organizacje pozarządowe
4.3.4	Aktywizacja istniejących organizacji w pozyskiwaniu środków	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Miejski	- liczba wspartych projektów	- Urząd Miejski
4.3.5	Wspieranie działań istniejących organizacji	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski	- liczba wspartych projektów	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski

V. ZGODNOŚĆ STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI

Opracowując Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Stąporków opierano się na dokumentach strategicznych mających w swoim zakresie cele lub działania zbieżne z opracowanym dokumentem. Są nimi:

1. Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007- 2013

W związku ze wzrostem udziału w ludności ogółem osób starszych, należy stopniowo rozwijać zakres usług skierowanych do tych osób, pozwalających na ich aktywne starzenie się a także ich integrację społeczną, tak aby im pomóc zagospodarować wolny czas. W tym zakresie wiodącą rolę powinny pełnić społeczności lokalne.

Rosnąca liczba osób starszych może być też szansą na tworzenie miejsc pracy w sektorze usług opiekuńczych, skierowanych właśnie do tej grupy osób. Jest to również warunek niezbędny do zwiększania aktywności osób w wieku produkcyjnym – szczególnie kobiet. Obecnie kobiety często decydują się na wcześniejszą dezaktywizację, aby opiekować się swoimi rodzicami oraz wnukami.

Niezbędne jest prowadzenie takiej polityki ludnościowej, która pozwoliłaby na uniknięcie ryzyka pogłębiania się depresji urodzeniowej. Wymaga to stworzenia systemu wsparcia finansowego i pozafinansowego dla rodzin. Podstawowe wyzwania: budowanie systemu wsparcia społecznego dla osób starszych, przy utrzymaniu zasady redystrybucji między pokoleniami; budowanie systemu usług i świadczeń niefinansowych dla osób starszych; rehabilitacja i zapobieganie powstawaniu niepełnosprawności wśród starszych pracowników.

2. Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski

Celem prac nad Narodową Strategią Integracji Społecznej jest pomoc w proces włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej UE stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, którego głównym działaniem jest inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Konkretnie aktywności mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy;

- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy;
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia;
- wspierania integracji społecznej (najlepiej poprzez pracę) aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy;

Celem Narodowej Strategii Integracji Społecznej jest również konkretyzacja Strategii Lizbońskiej w obszarze integracji społecznej. Zawarte są w niej tzw. cele nicejskie – obejmujące cztery podstawowe działania.

Działanie 1. Zapewnienie dostępu do pracy, zasobów, praw, dóbr i usług dla wszystkich obywateli UE. W realizacji tego działania należy:

1. Promować dostęp do zatrudnienia stabilnego i dobrej jakości dla wszystkich kobiet i mężczyzn zdolnych do pracy, w szczególności: tworzyć ścieżki możliwości pracy dla grup najbardziej narażonych poprzez mobilizowanie polityk szkolenia, rozwijać polityki promujące łączenie pracy zawodowej i życia rodzinnego włącznie z opieką nad dziećmi i innymi osobami zależnymi, wykorzystywać możliwości jakie niesie w tym względzie gospodarka społeczna (firmy społeczne, praca społeczna, wolontariat itp.).
2. Zapobiegać wykluczeniu ze świata pracy poprzez poprawę zatrudnialności grup zagrożonych społecznym wykluczeniem poprzez odpowiednie zarządzanie zasobami ludzkimi, lepszą organizacją pracy i rozwój kształcenia ustawicznego.
3. Organizować systemy zabezpieczenia społecznego w taki sposób, aby w szczególności: zagwarantowane zostały niezbędne zasoby pozwalające na godne życie, przewyższające były przeszkody w zatrudnieniu oraz tworzone warunki, aby praca przynosiła: przyzwoity dochód, była dostępna dla grup o niskiej zatrudnialności.
4. Wprowadzić polityki, które mają na celu dostępność przyzwoitych i higienicznych mieszkań dla wszystkich, jak również podstawowych usług, koniecznych by żyć normalnie mając na uwadze lokalne warunki (np. elektryczność, woda, ogrzewanie).
5. Wprowadzić polityki, które mają na celu dostępność opieki zdrowotnej dla wszystkich odpowiednio do ich sytuacji, włączając w to osoby zależne od opieki innych.

6. Rozwijać, z korzyścią dla osób zagrożonych wykluczeniem, usługi i towarzyszące im środki, które pozwolą im na skuteczny dostęp do edukacji, wymiaru sprawiedliwości i innych publicznych czy prywatnych usług takich, jak kultura, sport i wypoczynek.

Działanie 2. Zapobieganie ryzyku wykluczenia. Służyć temu powinno:

1. Rozwijanie potencjału społeczeństwa opartego na wiedzy i nowych technologiach informacyjnych i komunikacyjnych, dbając o to by nikt nie został wykluczony, w szczególności osoby niepełnosprawne.
2. Wprowadzanie polityki, które mają zapobiegać kryzysowym sytuacjom życiowym takim jak zadłużenie, wykluczenie ze szkoły, stanie się bezdomnym.
3. Uruchomienie działań mających na celu zachowanie solidarności w ramach rodziny we wszelkich jej formach.

Działanie 3. Pomoc najbardziej narażonym (wspieranie najsłabszych). Temu celowi sprzyjać będzie: promowanie społecznej integracji kobiet i mężczyzn zagrożonych trwałym ubóstwem, np. z powodu niepełnosprawności lub należenie do grup o szczególnych problemach integracyjnych; podejmowanie działań w celu eliminacji wykluczenia dzieci i tworzenie im możliwości społecznej integracji; podejmowanie wszechstronnych działań z korzyścią dla obszarów dotkniętych wykluczeniem.

Działanie 4. Mobilizacja wszystkich sektorów/organizacji ze sfery polityki, gospodarki oraz życia społecznego. Polegać to powinno na:

1. Promowaniu zgodnie z krajową praktyką uczestnictwa i wyrażania swoich doświadczeń ludziom dotkniętym wykluczeniem, szczególnie, gdy chodzi o ich sytuację oraz działania i środki, które ich dotyczą.
2. Włączanie polityki zwalczania wykluczenia w całościową politykę poprzez: mobilizowanie władz publicznych na wszystkich szczeblach zgodnie z ich kompetencjami, rozwianie struktur i procedur koordynacyjnych, przystosowanie administracyjnych i społecznych służb do potrzeb osób podlegających wykluczeniu i zapewnienie, że personel pierwszej linii jest wrażliwy na te potrzeby.
3. Promowanie dialogu i partnerstwa między wszystkimi zainteresowanymi instytucjami, publicznymi i prywatnymi, np. poprzez: angażowanie partnerów społecznych, organizacji pozarządowych dostarczających usługi społeczne do walki z różnymi formami wykluczenia społecznego, zachęcanie do społecznej odpowiedzialności i aktywnego zaangażowania wszystkich obywateli w walce przeciw społecznemu wykluczeniu, wspieranie społecznej odpowiedzialności biznesu.

3. Sektorowy Program Operacyjny Rozwoju Zasobów Ludzkich finansowane są projekty służące: „budowie otwartego, opartego na wiedzy społeczeństwa poprzez zapewnienie warunków do rozwoju zasobów ludzkich w drodze kształcenia, szkolenia i pracy”.

Realizacja niniejszego celu przyczyni się do rozwijania konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości. Harmonijny rozwój gospodarki ma zapewnić wzrost zatrudnienia i osiągnięcie spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym i krajowym.

Oto niektóre tytuły typów projektów w ramach SPO RZL: Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia; Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych; Promocja aktywnej polityki społecznej poprzez wsparcie grup szczególnego ryzyka; Integracja i reintegracja zawodowa kobiet.

4. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do 2020 roku

Strategia stanowiąc całościową koncepcję rozwoju województwa w kilkunastoletnim horyzoncie czasowym (do roku 2015) wskazała cele oraz zidentyfikowała programy wojewódzkie, poprzez które będzie realizowana. Celem generalnym strategii województwa jest: Wzrost atrakcyjności województwa dla zintegrowanego rozwoju społeczno – gospodarczo – przestrzennego:

W okresie objętym Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego cel generalny zamierza się osiągnąć poprzez spójną realizację następujących celów szczegółowych:

1. Przyspieszenie rozwoju bazy ekonomicznej i wzrostu innowacyjności województwa.
2. Rozwój zasobów ludzkich.
3. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury.
4. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego województwa w odniesieniu do rozwoju regionalnego.
5. Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej.
6. Aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.

5. Wojewódzki Program Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2006-2013

Przedmiotem programu są możliwości kreowania rozwiązań środowiskowych, które mają spowodować włączenie osób niepełnosprawnych w społeczne i ekonomiczne życie mieszkańców województwa. Biorąc pod uwagę, że przeciwdziałanie niepełnosprawności wymaga właściwej wiedzy i doświadczenia na temat sytuacji i szczególnych potrzeb osób niepełnosprawnych w pierwszej fazie postępowania dokonano diagnozy skali tego problemu.

Określono następujące cele strategiczne Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2006 - 2013:

Cel główny: Zapobieganie powstawaniu ryzyka wykluczenia społecznego

Cel strategiczny 1: Kształtowanie społecznych postaw akceptacji i tolerancji wobec niepełnosprawności i autonomii osób niepełnosprawnych

Cel strategiczny 2: Wspieranie aktywizacji i integracji osób niepełnosprawnych poprzez system pomocy społecznej

Cel strategiczny 3: Zwiększenie aktywności i mobilności społecznej osób niepełnosprawnych

Cel strategiczny 4: Stworzenie optymalnych warunków wychowania i kształcenia dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Cel strategiczny 5: Ograniczanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych w dostępie do usług świadczonych na rzecz ogółu obywateli

Cel strategiczny 6: Wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Cel strategiczny 7: Tworzenie regionalnej wiedzy i potencjału dla wdrażania nowych działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

VI. MONITORING STRATEGII

Istota monitoringu polega na prowadzeniu stałych obserwacji, dokonywaniu ciągłych, systematycznych pomiarów przebiegu procesów, które nas interesują. Strategia województwa jest jednocześnie narzędziem planowania i zarządzania wspomaganiem rozwoju własnego województwa przez wojewódzkie władze samorządowe. Stosownie do tych dwóch funkcji strategii zasadne jest wyróżnienie dwu płaszczyzn jej obserwacji i oceny.

Pierwszą płaszczyzną jest obserwacja strategii jako dokumentu planowania działań wspomagających rozwój z całą logiką uzasadniania tych działań. Drugą płaszczyzną jest obserwacja i ocena wdrażania w życie konkretnych programów operacyjnych, w tym obserwacja realizacji projektów inwestycyjnych, jak i obserwacja wdrażania przedsięwzięć organizacyjnych.

Monitoring strategii jest obserwacją realizacji celów strategicznych i realizacji programów operacyjnych wynikających z następnych faz programowania rozwoju. Monitoring realizacji strategii umożliwia: obserwację stanu zaawansowania projektów rozwojowych, umożliwiającą aktualną identyfikację problemów w ich realizacji, ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację, weryfikację zgodności założonych celów i efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków, kontrolę postępu prac związanych z realizacją działań.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem określającym cele i działania do roku 2015 w zakresie problematyki społecznej, wymagającym okresowej aktualizacji do zmian zachodzących w otoczeniu, jak i w samym społeczeństwie. Przygotowanie projektu dokumentu i jego przyjęcie przez Radę Miejską kończy pierwszy etap planowania. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględniania w strategii.

Podstawą skutecznego wdrożenia strategii jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno-gospodarczych zachodzących na terenie gminy. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w strategii celów, należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów. Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji strategii są wyznaczone działania. Obowiązek monitorowania realizacji działania posiada M-GOPS. Terminy dokonywania pomiarów stopnia realizacji działań określa Burmistrz Miasta i Gminy. Monitoring wybranych bądź

wszystkich działań, powinien być dokonywany zawsze w sytuacji wprowadzenia nowych zadań do strategii oraz w każdym przypadku dokonania aktualizacji strategii.

Prowadzeniem monitorowania, wdrażania Strategii oraz oceny zajmować się będzie Komisja właściwa do spraw pomocy społecznej Rady Miejskiej w Stąporkowie oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie.

Zgodnie z art.110 ust.4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. realizację Strategii koordynuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Oceny realizacji Strategii dokonuje Rada Miejska.

Wskaźnikami oceny monitorowania Strategii będą:

- wymierne ilości zmodernizowanych, dostosowanych do potrzeb rozwiązywania problemów pomocy społecznej obiektów
- ilość zlikwidowanych barier architektonicznych
- ilość uruchomionych działalności gospodarczych
- ilość stworzonych nowych miejsc pracy, w tym dla osób niepełnosprawnych
- ilość oddanych do użytkowania mieszkań socjalnych
- liczba osób, którym udało się wyjść z bezdomności
- liczba osób mających problemy opiekuńczo – wychowawcze, którym skutecznie udzielono pomocy
- liczba osób uchronionych przed przemocą w rodzinie
- liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe
- ilość zorganizowanych kampanii, prelekcji, szkoleń w zakresie profilaktyki alkoholowej, antynarkotykowej, innych uzależnień oraz liczba osób do których dotarły materiały i ulotki informujące o zagrożeniu związanym z patologiami
- liczba atrakcji (zajęć, imprez) organizowanych, głównie dla dzieci i młodzieży, mających na celu rozwój zainteresowań oraz promocję zdrowego stylu życia.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zidentyfikowane cele i działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w gminie Stąporków wymagają odpowiednich źródeł finansowania. Źródła te można podzielić na cztery grupy:

1. Pierwszą grupę stanowią środki finansowe pochodzące z budżetu gminy w zakresie finansowania zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej oraz w innych obszarach ujętych w strategii.
2. Środki pochodzące z budżetu państwa na zadania zlecone gminie przez administrację rządową.
3. Środki finansowe pochodzące ze źródeł organizacji pozarządowych. Pozyskiwaniem tych środków powinny zająć się podmioty funkcjonujące na terenie gminy, w tym między innymi: Urząd Miejski, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, organizacje pozarządowe.
4. Europejski Fundusz Społeczny (EFS) poprzez działania zapisane w Sektorowym Programie Operacyjnym Rozwój Zasobów Ludzkich oraz Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego.
5. Inne środki.

VIII. WNIOSKI I UWAGI KOŃCOWE

Realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów społecznych przyczyni się do wdrożenia w Gminie Stąporków nowoczesnego modelu polityki społecznej. Strategia ukierunkowuje działania władz samorządowych i instytucji pomocy społecznej w tym Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do pełnienia aktywnej roli w budowaniu nowoczesnego modelu systemu pomocy społecznej. Zorientowanie Strategii na wybranych grupach socjalnych przez pryzmat działań inwestycyjnych i rozwojowych, jest najlepszą możliwością poprawy sytuacji wielu osób, a także zaktywizowania wielu grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Celem Strategii jest działanie długookresowe i długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, poprawę sytuacji materialnej, działania na rzecz poprawy rynku zatrudnienia, mające powiązania ze wzrostem przedsiębiorczości.

Strategia jest zatem instrumentem nowoczesnej polityki społecznej wdrażanej na poziomie lokalnym przez władze samorządowe Gminy Stąporków, mającym pobudzać do aktywności organizacje, instytucje, środowiska działające w obszarze pomocy społecznej, rozwoju gospodarczego i społecznego gminy.

Cele i kierunki działań zawarte w Strategii, pozwalają na dotarcie do najbardziej potrzebujących grup społecznych, często marginalizowanych i wykluczonych ze społeczeństwa. Strategia proponuje wdrożenie partnerstwa lokalnego między różnorodnymi partnerami społecznymi jako zasady rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Gminy Stąporków, co pozwala na rozwój i pogłębianie współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i samorządem.

Strategia ukazuje również, poza układem organizacyjno – instytucjonalnym, źródła pozyskiwania środków na rozwiązywanie problemów społecznych, w tym środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Stwarza to szansę na usprawnienie instytucjonalne sfery związanej z realizacją zadań pomocy społecznej, ograniczeniem negatywnych zjawisk społecznych, jak patologie, ubóstwo czy długoterminowe bezrobocie. Ważnym zadaniem jest skonstruowanie mechanizmów finansowych pozwalających na łączenie środków z różnych źródeł.

W ramach programowania strategicznego, wdrażania i oceny realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, możliwe jest zintegrowanie współpracy i wysiłków poszczególnych partnerów, włączenie nowych partnerów i instytucji, a także ponowne zdefiniowanie ról i zadań podmiotów, które realizują przedsięwzięcia z zakresu

polityki społecznej. Dotyczy to władz samorządowych, instytucji pomocy społecznej, organizacji pozarządowych.

W ramach prac nad Strategią stworzono przejrzystą identyfikację grup i problemów społecznych, uwzględniającą specyfikę poszczególnych zjawisk społecznych, jak ubóstwo, bezrobocie, problemy materialne i wychowawcze rodzin, pomoc psychologiczną.

Niezwykle ważną sprawą ujętą w Strategii jest konieczność budowy platformy instytucji i organizacji koordynujących działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. W tym procesie zapewnić należy przygotowanie instytucji, wzmocnienie kadrowe i lokalowe kluczowej instytucji wdrażania Strategii, jaką jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie. W ramach Strategii zaproponowania również monitoring i ocenę skuteczności realizacji zadań strategicznych.

W ramach wdrażania Strategii należy podjąć działania zmierzające do osiągnięcia celów strategicznych:

1. Zapewnienie zabezpieczenia finansowego ze środków samorządowych, państwa oraz prywatnych
2. Profesjonalne przygotowanie służb, instytucji i kadr, które będą zarządzać, wdrażać i monitorować projekty strategiczne.
3. Wzmocnienie systemu organizacyjnego oraz podniesienie nakładów na infrastrukturę Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej, który posiada kluczową rolę w procesie wdrażania Strategii na terenie Gminy Stąporków.
4. Wprowadzenie rozwiązań umożliwiających większy udział organizacji niepublicznych (zwłaszcza pozarządowych) w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.

Od realizacji powyższych założeń i determinacji w procesie wdrażania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zależeć będzie efektywność i zdolność instytucji, organizacji i władz samorządowych do rozwiązywania problemów społecznych Gminy Stąporków.